

KRR.430.002.2023

Nr ewid. 53/2023/P/23/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2022 r.
w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia
Społecznego
oraz wykonanie planów finansowych Funduszu
Emerytalno-Rentowego i Funduszu
Administracyjnego

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p. o. Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Marek Adamiak

Akceptuję:
Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Małgorzata Motylow

Zatwierdzam:
Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 08.05.2023r.

Najwyższa Izba Kontroli
Ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	OCENA OGÓLNA	6
3.	WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	7
	3.1. DOCHODY BUDŻETOWE	7
	3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA.....	7
4.	WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO (FER)	12
	4.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW	12
	4.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW	15
	4.3. STAN FUNDUSZU I GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI.....	16
	4.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI	16
5.	WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU ADMINISTRACYJNEGO (FA)	19
	5.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW	19
	5.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW	20
	5.3. STAN FUNDUSZU I GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI.....	25
	5.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI	25
6.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ	26
7.	INFORMACJE DODATKOWE	27
8.	ZAŁĄCZNIKI	28
	8.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.....	28
	8.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO.....	29
	8.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU ADMINISTRACYJNEGO	30
	8.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	31
	8.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	32
	8.6. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO	34
	8.7. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU ADMINISTRACYJNEGO.....	37
	8.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	39

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2022¹ oraz ocena wykonania planów finansowych Funduszu Emerytalno-Rentowego (dalej FER) i Funduszu Administracyjnego (dalej FA), pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz dysponenta FER i FA.

Zakres kontroli

- Realizacja wydatków budżetu państwa w części 72 – KRUS, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- Planowanie i realizacja przychodów FER i FA,
- Planowanie i wykonanie kosztów FER i FA oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,
- Gospodarowanie wolnymi środkami FER i FA,
- Sporządzenie sprawozdań budżetowych (rocznych oraz za IV kwartał 2022 r.) oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych, dotyczących części 72 – KRUS, FER i FA,
- System kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych (rocznych oraz za IV kwartał 2022 r.) oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych, dotyczących KRUS, części 72 – KRUS, FER i FA,
- Nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², w tym nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 72 – KRUS.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w 2022 r. z wynikami roku 2021.

Jednostka kontrolowana

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (dalej Kasa, KRUS)

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników³.

Prezes Kasy jest centralnym organem administracji rządowej, podległym ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi (art. 2 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników).

W strukturze organizacyjnej KRUS wyodrębniono: 16 Oddziałów Regionalnych (dalej OR KRUS), 256 placówek terenowych (dalej PT KRUS) oraz sześć Centrów Rehabilitacji Rolników.

KRUS prowadzi samodzielną gospodarkę finansową (art. 75 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników). Zgodnie z art. 76 ust. 2 i 2a tej ustawy podstawy finansowe ubezpieczenia i działalności Kasy stanowią trzy państwowe fundusze celowe, tj.: Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Administracyjny i Fundusz Prewencji i Rehabilitacji (dalej FPiR). Państwo gwarantuje wypłatę świadczeń finansowanych z FER (art. 76 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników).

Odpisy od Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (dalej FS) były przychodami powyższych trzech państwowych funduszy celowych, których dysponentem był Prezes KRUS.

Sposób prowadzenia gospodarki finansowej KRUS, w tym planowanie i sprawozdawczość rzeczowo-finansowa Kasy, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego⁴.

Zgodnie z art. 62 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, KRUS prowadzi działalność w zakresie:

- obsługi ubezpieczonych i świadczeniobiorców w sprawach dotyczących objęcia ubezpieczeniem, składek na ubezpieczenie oraz przyznawania i wypłaty świadczeń z ubezpieczenia;
- zadań określonych w art. 63–66 ww. ustawy, tj.:
  - ✓ prowadzi działalność na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym; Prezes KRUS w porozumieniu z Radą Rolników, ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określa zasady ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym,
  - ✓ podejmuje działania na rzecz pomocy ubezpieczonym i osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia; może udzielać pomocy ubezpieczonym w rehabilitacji członków ich rodzin,
  - ✓ udziela rolnikom informacji o umowach, jakie mogą być zawierane w związku z zamiarem zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej,
  - ✓ może inicjować i wspierać rozwój ubezpieczeń dla rolników i członków ich rodzin, prowadzonych przez towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych stosownie do przepisów o działalności ubezpieczeniowej;
- obsługi prac Rady Rolników;
- informowania ubezpieczonych i świadczeniobiorców o prawach i obowiązkach wynikających z ww. ustawy oraz propagowania działalności KRUS.

Fundusz Emerytalno-Rentowy, zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, jest przeznaczony na finansowanie:

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 270, dalej ustawa budżetowa na rok 2022.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., dalej ufp.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 208 ze zm., dalej ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 144, ze zm., dalej rgf.

- świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego;
- emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego wraz z dodatkami;
- refundacji określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli przepisy emerytalne przewidują taką refundację;
- ubezpieczeń zdrowotnych: rolników i pracujących z nimi domowników podlegających ubezpieczeniu społecznemu, osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w części składkowej, rolników, którzy nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu, a podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Fundusz Administracyjny, zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, jest przeznaczony na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia, z wyjątkiem kosztów pokrywanych ze środków FS lub FPiR. Ponadto ze środków funduszu administracyjnego finansowane są koszty obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2022 r. ze środków budżetu państwa ujętych w części 72 – KRUS, na podstawie przepisów odrębnych ustaw realizowano również inne zadania (świadczenia zlecone do wypłaty KRUS), takie jak: świadczenia dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych, dodatek dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych, ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie, zasiłki pogrzebowe po inwalidach wojennych, wojskowych i osobach represjonowanych, dodatki kompensacyjne, świadczenia pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej, świadczenia pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej, świadczenia pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych, rodzicielskie świadczenie uzupełniające, świadczenie wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej.

Stosownie do art. 6b ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym⁵ KRUS otrzymała od ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na podstawie czterech umów środki ww. Funduszu na finansowanie wydatków, o których mowa w art. 6b ust. 1 powyższej ustawy, tj. na: świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, dodatkowe roczne świadczenia pieniężne, tzw. trzynasta emerytura, kolejne dodatkowe roczne świadczenia pieniężne, tzw. czternasta emerytura, renty socjalne oraz zasiłki pogrzebowe po osobach pobierających rentę socjalną.

Zrealizowane w 2022 r. w części 72 – KRUS dochody wyniosły 134,6 tys. zł, a wydatki budżetu państwa 18 931 797,6 tys. zł. Zrealizowane wydatki stanowiły 3,66% wydatków budżetu państwa ogółem (517 398 729,7 tys. zł) – dane wstępne o wydatkach według stanu na początek marca 2023 r.

W 2022 r. w części 72 – KRUS nie realizowano wydatków z budżetu środków europejskich.

Zrealizowane w 2022 r. przychody⁶ FER ogółem wyniosły 21 406 660,5 tys. zł⁷, a koszty⁸ ogółem wyniosły 21 307 022,5 tys. zł⁹. Stan FER na koniec 2022 r. wyniósł 207 872,3 tys. zł.

Zrealizowane w 2022 r. przychody FA wyniosły 867 404 tys. zł, a koszty 872 390,5 tys. zł. Na koniec 2022 r. stan FA wyniósł 52 186,4 tys. zł.

Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. odstąpiono od badania systemu rachunkowości i ksiąg rachunkowych KRUS, a także od badania wykonania planu finansowego FPiR.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 647, dalej ustawa o Funduszu Solidarnościowym.

⁶ Ilekroć w niniejszej informacji występuje określenie „przychody FER”, należy przez to rozumieć przychody FER z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów.

⁷ W 2022 r. zrealizowane przychody FER (bez refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów) wyniosły 20 301 633,6 tys. zł.

⁸ Ilekroć w niniejszej informacji występuje określenie „koszty FER”, należy przez to rozumieć koszty FER ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami.

⁹ W 2022 r. zrealizowane koszty FER (bez świadczeń zbiegowych i innych transferów) wyniosły 20 201 995,6 tys. zł.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej ustawa o NIK.

2. OCENA OGÓLNA

**Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie budżetu
państwa w 2022 r.
w części 72 – Kasa
Rolniczego Ubezpieczenia
Społecznego.**

**Najwyższa Izba Kontroli
ocenia pozytywnie
wykonanie planów
finansowych Funduszu
Emerytalno-Rentowego
i Funduszu
Administracyjnego na
2022 r.**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz realizację planów finansowych Funduszu Emerytalno-Rentowego i Funduszu Administracyjnego na 2022 r.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa wyniosły 18 931 797,6 tys. zł, tj. 100% planu wydatków po zmianach (18 937 891,7 tys. zł.). W zakresie realizacji wydatków budżetu państwa w części 72 – KRUS, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków publicznych, blokowania planowanych wydatków budżetu państwa, wykorzystania rezerw celowych, przekazywania dotacji na FER z części 72 – KRUS, a także realizacji w 2022 r. planów finansowych FER oraz FA, sporządzenie sprawozdań budżetowych (rocznych oraz za IV kwartał 2022 r.) oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych, dotyczących części 72 – KRUS i państwowych funduszy celowych (FER i FA), których dysponentem jest Prezes KRUS oraz systemu kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania i rzetelności ww. sprawozdań – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w zakresie dwóch z siedmiu wybranych do badania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w ramach FA stwierdzono niepełne zastosowanie kryteriów określonych w zarządzeniu dotyczącym udzielania zamówień publicznych wyłączonych z zastosowania ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹¹, jednakże nie wpłynęło to na wyniki tych postępowań, prawidłowość zawarcia umów i poniesionych kosztów.

Informacje dotyczące szczegółowej kalkulacji ocen kontrolowanej działalności zostały przedstawione w załącznikach 8.1. – 8.3 do niniejszej Informacji.

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm., dalej ustawa pzp.

3. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

3.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r., kontrola dochodów budżetowych w części 72 – KRUS została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami 2021 r.

W 2022 r. dochody budżetowe w części 72 – KRUS zostały zrealizowane w kwocie 134,6 tys. zł i były ponad siedmiokrotnie wyższe od planu ustalonego w ustawie budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (19 tys. zł) oraz były o 35,4% niższe od dochodów uzyskanych w 2021 r. (208,5 tys. zł). Głównym źródłem dochodów w części 72 – KRUS były dochody w kwocie 129,7 tys. zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń finansowanych z budżetu państwa zleconych do wypłaty KRUS, tj. uzyskane z tytułu zwrotu ujawnionych w 2022 r. nadpłat zasiłków opiekuńczych i zasiłków z tytułu kwarantanny¹², wypłaconych przez KRUS do 30 września 2020 r.

Na koniec 2022 r. wystąpiły należności w kwocie 43,4 tys. zł, w tym kwota 28,3 tys. zł stanowiła zaległości. Zaległości te były o 45,9% wyższe od zaległości na koniec 2021 r. (19,4 tys. zł) i dotyczyły głównie nienależnie pobranych świadczeń finansowanych z budżetu państwa zleconych do wypłaty KRUS, tj. stwierdzonych w 2022 r. nadpłat zasiłków opiekuńczych i zasiłków z tytułu kwarantanny wypłaconych przez KRUS do 30 września 2020 r.

3.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

Wydatki budżetu państwa, zaplanowane w ustawie budżetowej na 2022 r. w części 72 – KRUS w kwocie 19 150 091 tys. zł, zostały w trakcie roku zwiększone ze środków rezerw celowych łącznie o 0,7 tys. zł, na podstawie dwóch decyzji Ministra Finansów¹³ z 7 kwietnia i 24 listopada 2022 r.

Przyznane rezerwy celowe (z cz. 83, poz. 16 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa), dysponent części wykorzystał celowo i w całości, tj. w 100% na pokrycie refundacji kosztów poniesionych przez Oddział Regionalny KRUS w Krakowie z tytułu wypłaty jednorazowych dodatków pieniężnych¹⁴. Prawidłowo dokonano zmian w planie finansowym dysponenta części 72 – KRUS, polegających na zwiększeniu planu wydatków ze środków rezerw celowych.

Wydatki na sfinansowanie wypłaty jednorazowych dodatków pieniężnych nie zostały ujęte w ustawie budżetowej na 2022 r., mimo realizacji w roku 2021 wydatków w tej pozycji w kwocie 1,5 tys. zł. Prezes KRUS wyjaśniła, że nie można było przewidzieć tych wydatków na etapie planowania budżetu na 2022 r., ponieważ wynikały z wydanych w 2022 r. decyzji Prezesa KRUS w sprawie ustalenia prawa do jednorazowych dodatków pieniężnych.

W 2022 r. nie zwiększono planu wydatków części 72 – KRUS ze środków rezerwy ogólnej.

¹² Zasiłki opiekuńcze i zasiłki z tytułu objęcia kwarantanną to świadczenia, które przysługiwały w związku z realizacją przepisów ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.) oraz ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875, ze zm.) – dalej zasiłki opiekuńcze i zasiłki z tytułu objęcia kwarantanną.

¹³ Ilekroć w niniejszej informacji jest mowa o Ministrze Finansów należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw: budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych, którego funkcję w latach 2021–2022 sprawował odpowiednio: Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (od 6 października 2020 r. do 26 października 2021 r.), Minister Finansów (od 26 października 2021 r. do 9 lutego 2022 r. oraz od 26 kwietnia 2022 r.), oraz Prezes Rady Ministrów, wykonujący obowiązki Ministra Finansów (od 9 lutego 2022 r. do 26 kwietnia 2022 r.).

¹⁴ Jednorazowy dodatek pieniężny to świadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 15 stycznia 2016 r. o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016 r. (Dz. U. poz. 2011), dalej jednorazowy dodatek pieniężny.

W 2022 r. blokowania planowanych wydatków w części 72 – KRUS dokonano dwoma decyzjami Prezesa KRUS (z 14 listopada i 15 grudnia 2022 r.) na łączną kwotę 212 200 tys. zł. W ramach blokowania planowanych wydatków 200 000 tys. zł stanowiły wydatki na dotacje na FER, 12 000 tys. zł – wydatki na świadczenia społeczne i 200 tys. zł – wydatki na składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Decyzje w sprawie blokowania planowanych na rok 2022 wydatków Prezes KRUS podjęła po przeprowadzeniu analizy wykonania planu finansowego FER za dziewięć i 11 miesięcy 2022 r., wykonania planu świadczeń finansowanych z budżetu państwa zleconych do wypłaty KRUS za dziewięć miesięcy 2022 roku oraz wykonania planu wydatków na składki na ubezpieczenie zdrowotne za 11 miesięcy 2022 r. W wyniku analiz stwierdzono, że realizacja wydatków będzie niższa niż planowano i w związku z tym nastąpi nadmiar posiadanych środków.

Blokowanie planowanych na 2022 r. wydatków było zgodne z przepisami ufp i nastąpiło niezwłocznie po ustaleniu, że wydatek nie będzie realizowany.

Na podstawie decyzji Ministra Finansów z 22 grudnia 2022 r. plan wydatków w cz. 72 – KRUS został zmniejszony o kwotę ww. zablokowanych planowanych wydatków, a planowane wydatki w kwocie 212 200 tys. zł zostały przeniesione do utworzonej w 2022 r. nowej rezerwy celowej poz. 80 pn. „Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19”.

Plan wydatków po zmianach w części 72 – KRUS na 2022 r. został ustalony w wysokości 18 937 891,7 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 72 – KRUS zostały zrealizowane w 2022 r. w kwocie 18 931 797,6 tys. zł, tj. w 100% planu wydatków po zmianach.

W 2022 r. Kasa nie planowała i nie realizowała wydatków z budżetu środków europejskich.

W 2022 r. Prezes KRUS, jako dysponent części 72 – KRUS, nie otrzymał polecenia Prezesa Rady Ministrów, wydanego w trybie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, wpłaty środków budżetowych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

W 2022 r. wyższa realizacja wydatków budżetowych w części 72 – KRUS o 265 146,8 tys. zł, tj. o 1,4% w stosunku do wykonania w 2021 r. (18 666 650,8 tys. zł) spowodowana była w szczególności: waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych w 2022 r. wypłacanych w ramach FER (wzrost wydatków o 291 298,3 tys. zł w porównaniu do 2021 r.), zwiększeniem środków na zakup usług zdrowotnych w ramach Funduszu Prewencji i Rehabilitacji (wzrost wydatków o 1660 tys. zł w porównaniu do 2021 r.) oraz zmniejszeniem liczby beneficjentów pobierających wypłaty świadczeń finansowanych z budżetu państwa zlecone do wypłaty KRUS (zmniejszenie wydatków o 25 718,8 tys. zł w porównaniu do 2021 r.).

Zwrotu niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe w 2022 r. w części 72 – KRUS w kwocie 6094,1 tys. zł dokonano terminowo, tj. 23 stycznia 2023 r., na centralny rachunek budżetu państwa w Ministerstwie Finansów.

Na koniec 2022 r. zobowiązania w części 72 – KRUS wyniosły 719,3 tys. zł i stanowiły 87,1% zobowiązań na koniec 2021 r. (825,8 tys. zł). Były to zobowiązania wobec Narodowego Funduszu Zdrowia. Zobowiązania w niższej kwocie w porównaniu do 2021 r. wynikały głównie z mniejszej liczby osób podlegających wyłączeniu z ubezpieczenia zdrowotnego i dotyczyły składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, o których mowa w art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁵.

W części 72 – KRUS w 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Na wydatki w części 72 – KRUS w 2022 r. składały się następujące grupy ekonomiczne wydatków:

- dotacje w kwocie 18 679 544,7 tys. zł (98,7% wydatków zrealizowanych w tej części,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 244 167 tys. zł (1,3% wydatków zrealizowanych w tej części),
- wydatki bieżące w kwocie 8085,9 tys. zł (0,04% wydatków zrealizowanych w tej części).

---

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, ze zm.

W 2022 r. wydatki w ramach grupy ekonomicznej dotyczącej dotacji w części 72 – KRUS zostały zrealizowane w kwocie 18 679 544,7 tys. zł, stanowiącej 100% planu po zmianach (18 681 006 tys. zł) i były wyższe o 1,6% (tj. o 291 860,3 tys. zł) od wykonania w 2021 r. (18 387 684,4 tys. zł). Wyższe wykonanie w 2022 r. wynikało głównie z waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych w 2022 r.

Wydatki w tej grupie ekonomicznej w 2022 r. zostały przeznaczone na:

- dotację dla FER (18 658 331,7 tys. zł),
- dotację do FPiR (14 994 tys. zł),
- dotację na zwrot kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty KRUS (6219 tys. zł).

U dysponenta części 72 – KRUS badaniem objęto próbę dotacji dobraną w sposób celowy ze względu na miesiące w 2022 r., w których zrealizowano wypłaty dotacji w najwyższych kwotach, tj. w październiku 2022 r. (1 720 015 tys. zł) i w grudniu 2022 r. (1 833 781,9 tys. zł).

Skontrolowane operacje dotyczyły przekazania środków dotacji z rachunku bankowego wydatków budżetowych dysponenta części 72 – KRUS na rachunek bankowy FER w wybranych miesiącach, w łącznej kwocie 3 553 796,9 tys. zł i stanowiły 19% kwoty zrealizowanych wydatków na dotacje w 2022 r. w tej części budżetowej (18 679 544,7 tys. zł). W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 72 – KRUS zostały zrealizowane w kwocie 244 167 tys. zł stanowiącej 98,2% planu po zmianach (248 751,7 tys. zł) i były niższe o 9,5% (tj. o 25 718,7 tys. zł) od wykonania w 2021 r. (269 885,7 tys. zł). Niższe wykonanie wydatków wynikało z mniejszej niż planowano liczby beneficjentów pobierających wypłaty świadczeń finansowanych z budżetu państwa zlecone do wypłaty KRUS.

Wydatki w tej grupie w 2022 r. zostały przeznaczone na:

- świadczenia społeczne – świadczenia (zadania) zlecone do wypłaty KRUS w 2022 r. (244 162,7 tys. zł),
- refundacje ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC¹⁶ (3,6 tys. zł),
- jednorazowe dodatki pieniężne (0,7 tys. zł).

Wydatki bieżące w części 72 – KRUS w 2022 r. zostały zrealizowane w kwocie 8085,9 tys. zł stanowiącej 99,4% planu po zmianach (8134 tys. zł) i były niższe o 11% (tj. o 994,8 tys. zł) od wykonania w 2021 r. (9080,7 tys. zł). Wydatki w tej grupie zostały przeznaczone na szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej oraz opłacenie składek zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa za osoby zwolnione z tego obowiązku¹⁷. Niższe wykonanie w 2022 r. w porównaniu do 2021 r. wynikało głównie z mniejszej liczby osób, za które składka ta była opłacana.

W części 72 – KRUS, w ramach zadań zleconych do wypłaty KRUS w 2022 r., zrealizowano wydatki w kwocie 244 162,7 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- 2867 świadczeń rentowych dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych na kwotę 90 779,2 tys. zł – podstawa prawna art. 4 ust. 1, art. 2 ust. 1 lit. a i art. 3 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin w związku z art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- 351 154 ryczałty energetyczne na kwotę 66 647 tys. zł – podstawa prawna art. 24 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego¹⁸, art. 3 ust. 1 i art. 4 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych¹⁹, art. 7a ust. 1 i art. 12 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych²⁰,

¹⁶ Świadczenia OC i AC finansowane były na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2287, ze zm.), dalej ustawa o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

¹⁷ Składki zdrowotne za osoby zwolnione z tego obowiązku finansowane były z budżetu państwa na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2039, ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1774.

²⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1820.

- 100 185 dodatków kombatanckich na kwotę 25 278,4 tys. zł – podstawa prawna art. 24 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- 67 693 świadczenia pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej na kwotę 15 193,3 tys. zł – podstawa prawna art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich²¹,
- 286 670 dodatków kompensacyjnych na kwotę 10 857 tys. zł – podstawa prawna art. 24 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, art. 3 ust. 1 i art. 4 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
- 1320 rodzicielskich świadczeń uzupełniających na kwotę 21 459,1 tys. zł – podstawa prawna art. 10 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym²²,
- 1370 dodatków pieniężnych dla inwalidy wojennego na kwotę 1333,9 tys. zł – podstawa prawna art. 4 ust. 1, art. 2 ust. 1 lit. c i art. 3 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin w związku z art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- 393 zasiłki pogrzebowe po inwalidach wojennych, wojskowych i osobach represjonowanych na kwotę 1572 tys. zł – podstawa prawna art. 4 ust. 1, art. 2 ust. 1 lit. d i art. 3 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin w związku z art. 33 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- 25 491 świadczeń pieniężnych dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej na kwotę 6422,1 tys. zł – podstawa prawna art. 3 ust. 1 i art. 4 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
- 87 świadczeń pieniężnych dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych na kwotę 86 tys. zł – podstawa prawna art. 7 ust. 1 i art. 12 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych,
- 3513 świadczeń wyrównawczych dla działaczy opozycji antykomunistycznej na kwotę 4533,1 tys. zł – podstawa prawna art. 10c oraz art. 10i ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych²³,
- 12 dodatków dla weterana na kwotę 1,6 tys. zł – podstawa prawna art. 36 ust. 1 i art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa²⁴.

W ramach świadczeń realizowanych przez KRUS i finansowanych z Funduszu Solidarnościowego, na podstawie przepisów ustawy o Funduszu Solidarnościowym, zrealizowano wydatki w kwocie 3 661 718,8 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- 2 284 293 świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji na kwotę 1 174 332,1 tys. zł, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji²⁵, wypłacanych zgodnie z umową z 1 października 2019 r. zawartą pomiędzy Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (dalej Minister RPiPS) a Prezesem KRUS,
- 861 126²⁶ dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych (tzw. trzynasta emerytura) na kwotę 1 153 144,5 tys. zł, o których mowa w art. 14 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów²⁷, wypłacanych zgodnie z umową z 25 marca 2020 r. zawartą pomiędzy Ministrem RPiPS a Prezesem KRUS,
- 857 049²⁸ kolejnych dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych (tzw. czternasta emerytura) na kwotę 1 144 960,6 tys. zł, o których mowa w ustawie z dnia 26 maja 2022 r. o kolejnym w 2022 r.

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1818.

²² Dz. U. z 2022 r. poz. 1051.

²³ Dz. U. z 2023 r. poz. 388.

²⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2205, ze zm.

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 156, ze zm.

²⁶ Liczba ta obejmowała: 128 dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych za 2020 r. na kwotę 298,6 tys. zł, 175 dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych za 2021 r. na kwotę 582,7 tys. zł oraz 860 823 dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych za 2022 r. na kwotę 1 152 263,2 tys. zł.

²⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2575.

²⁸ Liczba ta obejmowała: 17 383 kolejne dodatkowe roczne świadczenia pieniężne za 2021 r. na kwotę 22 413,6 tys. zł oraz 839 666 kolejnych dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych za 2022 r. na kwotę 1 122 547 tys. zł.

- dotychczasowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów²⁹, wypłacanych zgodnie z umową z 5 sierpnia 2022 r. zawartą pomiędzy Ministrem RPiPS a Prezesem KRUS,
- 11 788 rent socjalnych na kwotę 188 979,2 tys. zł, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej³⁰, wypłacanych zgodnie z umową z 2 stycznia 2020 r. zawartą pomiędzy Ministrem RPiPS a Prezesem KRUS,
  - 76 zasiłków pogrzebowych po osobach pobierających rentę socjalną na kwotę 302,4 tys. zł, o których mowa w ustawie o rencie socjalnej, wypłacanych zgodnie z umową z 2 stycznia 2020 r. zawartą pomiędzy Ministrem RPiPS a Prezesem KRUS.

W ramach działań nadzorczych dotyczących realizowanych w 2022 r. zadań KRUS sporządzano m.in. meldunki statystyczne o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego rolników oraz o świadczeniach pozaubezpieczeniowych, miesięczne informacje o zadaniach zleconych, informacje o wypłatach niezrealizowanych zadań zleconych. Prawidłowość wykorzystania środków na dotacje otrzymane z budżetu przez państwowe fundusze celowe pozostające w dyspozycji Prezesa KRUS była analizowana i weryfikowana na podstawie sprawozdań i informacji przekazywanych do Centrali KRUS przez Oddziały Regionalne KRUS. Rodzaje i częstotliwość sporządzanych sprawozdań przez jednostki organizacyjne KRUS zostały określone w §3 ust. 2 pkt. 1-6 Zasad rachunkowości KRUS³¹.

Sporządzano też sprawozdania określone obowiązującymi przepisami prawa, w tym w układzie zadaniowym oraz sprawozdania wewnętrzne według wzorów określonych w zasadach rachunkowości KRUS oraz w zawartych umowach.

Ponadto dokonywano analizy stanu środków pieniężnych na rachunkach państwowych funduszy celowych pozostających w dyspozycji Prezesa KRUS oraz innych wydzielonych rachunkach KRUS, a także analizy zapotrzebowań OR KRUS na środki dotyczące świadczeń emerytalno-rentowych i innych świadczeń pozaubezpieczeniowych.

W 2022 r. Biuro Audytu i Kontroli Centrali KRUS (dalej BAIK) przeprowadziło 12 kontroli kompleksowych ujętych w planie na 2022 r. We wszystkich kontrolach kompleksowych objęto badaniami zagadnienia dotyczące wydatkowania środków publicznych. W przypadku otrzymania zaleceń pokontrolnych dyrektorzy OR KRUS w wyznaczonych terminach informowali Prezesa KRUS o ich realizacji. Ponadto, BAIK koordynowało jedną kontrolę problemową, przeprowadzoną w Centrach Rehabilitacji Rolników KRUS przez pracowników OR KRUS.

W 2022 r. BAIK przeprowadziło również pięć zadań audytowych we wszystkich zaplanowanych obszarach (zamówienia publiczne, działania rehabilitacyjne, należności wobec KRUS, gospodarka finansowa, świadczenia krótkoterminowe) w jednostkach terenowych KRUS. W badanych procesach audytowanych obszarów identyfikowano ryzyka (nie stwierdzono istotnych) i wydawano zalecenia. Przeprowadzono też dwa zadania audytowe dotyczące czynności sprawdzających realizację wydanych zaleceń.

Biuro Finansowe Centrali KRUS przeprowadziło cztery inspekcje, po których w dwóch przypadkach wydano rekomendacje.

---

²⁹ Dz. U. poz. 1358.

³⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 240 ze zm., dalej ustawa o rencie socjalnej.

³¹ Załącznik do zarządzenia nr 10 Prezesa KRUS z dnia 10 lipca 2021 r. w sprawie zasad rachunkowości (Dz. Urz. Prezesa KRUS poz. 12).

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO (FER)

Plan finansowy FER został ustalony w tabeli nr 24 załącznika nr 13 do ustawy budżetowej na rok 2022.

W planie tym przychody FER (z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych³² i innych transferów) zostały ustalone w kwocie 21 594 098 tys. zł, a koszty (ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami) w kwocie 21 471 446 tys. zł. Dotację z budżetu państwa do FER ustalono w wysokości 18 859 493 tys. zł.

Plan przychodów i kosztów FER na 2022 r. został opracowany i przekazany do wiadomości Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dalej Minister RiRW) w dniu 18 lutego 2022 r. w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na 2022 r., tj. zgodnie z wymogiem § 3 rgf.

W trakcie 2022 r. plan finansowy FER na 2022 rok był zmieniany trzykrotnie³³, na podstawie art. 29 ust. 12 ufp oraz na podstawie art. 15zh ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych³⁴. Zmiany planu dotyczyły w szczególności: zwiększenia przychodów i odpowiednio kosztów w związku z przyznaniem środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, a następnie zmniejszenia przychodów i odpowiednio kosztów dotyczących powyższych środków, a także zwiększenia kosztów składek na ubezpieczenia zdrowotne finansowane z dotacji budżetowej przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów zasiłków pogrzebowych.

Zmiany planu finansowego FER zostały dokonane z zachowaniem zasad określonych w ufp, ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z COVID-19 oraz trybu określonego w rgf, a także zgodnie z procedurą planowania rzeczowo-finansowego funduszy będącej elementem procesu „Planowanie, sprawozdawczość i rozliczenia” zawartej w Księdze procesów Zintegrowanego Systemu Zarządzania w KRUS³⁵.

Plan po zmianach na 2022 r. w zakresie przychodów FER (z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów w kwocie 1 139 544,0 tys. zł) wyniósł 21 667 269 tys. zł, a w zakresie kosztów (ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami w kwocie 1 139 544,0 tys. zł) – 21 544 617 tys. zł. Dotacja z budżetu państwa do FER w planie po zmianach pozostała w wysokości ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2022. (18 859 493 tys. zł).

4.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW

W planie finansowym FER po zmianach ujęto przychody ogółem w kwocie 21 667 269 tys. zł (z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów). Zrealizowane w 2022 r. przychody³⁶ ogółem wyniosły 21 406 660,5 tys. zł³⁷ i były niższe o 260 608,5 tys. zł, tj. o 1,2% od planowanych. Przychody FER pochodziły głównie z:

- dotacji z budżetu państwa w kwocie 18 658 331,7 tys. zł, co stanowiło 87,2% przychodów FER ogółem,
- składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacanych przez ubezpieczonych rolników w kwocie 1 455 189 tys. zł co stanowiło 6,8% przychodów FER ogółem,

³² Świadczenia zbiegowe – były to emerytury, renty, zasiłki pogrzebowe i ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe, wypłacane w ramach jednego systemu ubezpieczenia społecznego (powszechnego bądź rolniczego). Wysokość świadczenia w powszechnym systemie ubezpieczenia społecznego ulega proporcjonalnemu zwiększeniu w razie uwzględnienia w nim okresu pracy w gospodarstwie rolnym według zasad określonych w art. 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

³³ Plan finansowy FER na rok 2022 z 18 lutego 2022 r. zmieniono: 31 marca 2022 r., 28 listopada 2022 r. oraz 28 grudnia 2022 r.

³⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm., dalej ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z COVID-19.

³⁵ Zarządzenie nr 18 Prezesa KRUS z dnia 10 kwietnia 2019 r. w sprawie utrzymania i doskonalenia w KRUS Zintegrowanego Systemu Zarządzania w oparciu o wymagania norm: PN-EN ISO9001:2015-10, PN-EN ISO/IEC 27001:2017-06 i PN-ISO 37001:2017-05 oraz określenia zakresu odpowiedzialności w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania (Dz. Urz. Prezesa KRUS z 2019 r. poz. 19).

³⁶ Ilekroć w niniejszej informacji występuje określenie „przychody FER”, należy przez to rozumieć przychody FER z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów.

³⁷ W 2022 r. zrealizowane przychody FER (bez refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów) wyniosły 20 301 633,6 tys. zł.

- refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów w kwocie 1 105 026,9 tys. zł co stanowiło 5,2% przychodów FER ogółem,
- środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 59 915,4 tys. zł co stanowiło 0,3% przychodów FER ogółem,
- odpisu od Funduszu Składowego w kwocie 53 459,6 tys. zł co stanowiło 0,2 % przychodów FER ogółem.

Osiągnięte w 2022 r. przychody ogółem były wyższe o 135 911,6 tys. zł, tj. o 0,6 % w porównaniu do przychodów FER w 2021 r. (21 270 748,9 tys. zł).

W 2022 r. zrealizowane przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa były niższe od planowanych o 201 161,3 tys. zł, tj. o 1,1% i z kolei wyższe o 291 298,3 tys. zł, tj. o 1,6% od zrealizowanych w 2021 r. (18 367 033,4 tys. zł).

Zrealizowane w 2022 r. przychody z tytułu składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe były niższe od planowanych o 27 265 tys. zł, tj. o 1,8% i z kolei wyższe o 36 688,5 tys. zł, tj. o 2,6% od zrealizowanych w 2021 r. (1 418 500,5 tys. zł).

W 2022 r. zrealizowane przychody z tytułu refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów były niższe od planowanych o 34 517,1 tys. zł, tj. o 3% oraz niższe o 111 942,8 tys. zł, tj. o 9,2% od zrealizowanych w 2021 r. (1 216 969,7 tys. zł).

Zrealizowane w 2022 r. przychody z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 były niższe od planowanych o 13 255,6 tys. zł, tj. o 18,1% oraz niższe o 88 335,4 tys. zł, tj. o 59,6% od zrealizowanych w 2021 r. (148 250,8 tys. zł).

Jak wyjaśniła Prezes KRUS, niższe wykonanie planowanych przychodów w 2022 r. z tytułu dotacji z budżetu wynikało głównie z realizacji niższych kosztów FER, w związku z mniejszą (o 10 tys. osób) niż planowano liczbą osób pobierających świadczenia oraz z niższej (o 15,2 zł) niż pierwotnie planowano przeciętnej kwoty świadczeń rentowych. W stosunku do wykonania w 2021 r. wyższe przychody z dotacji w 2022 r. wynikały ze wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych, w związku z ich waloryzacją oraz koniecznością zapewnienia realizacji zadań ustawowych FER. Ponadto Prezes KRUS wyjaśniła, że waloryzacja emerytury podstawowej w 2022 r., która stanowi podstawę do wymiaru składki kwartalnej, spowodowała wzrost przychodów w części B, pozycja II 2. „Składki (przypis)” w porównaniu do 2021 r. Prezes KRUS wyjaśniła również, że niższa realizacja przychodów w 2022 r. zarówno planowanych jak i w porównaniu do 2021 r., w części B, pozycja II 4. *Refundacja kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i inne transfery* wynikała głównie z ubytków świadczeniobiorców, natomiast w części B, pozycja II 6 *Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19* związana była z niższą liczbą wypłat zasiłków opiekuńczych i zasiłków z tytułu kwarantanny.

Na koniec 2022 r. należności netto FER (pomniejszone o odpis aktualizujący) wyniosły 137 563,8 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2021 r. (138 349,0 tys. zł) były niższe o 785,2 tys. zł, tj. o 0,6 %. Prezes KRUS wyjaśniła, że niższe wykonanie należności w 2022 r. w stosunku do wykonania w 2021 r. wynikało z niższych należności z tytułu składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i niższych odsetek od zaległości w opłacaniu składek emerytalno-rentowych oraz należności od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej ZUS) z tytułu świadczeń zbiegowych.

Na koniec 2022 r. należności brutto FER (uwzględniające odpisy aktualizujące należności w wysokości 92 822,3 tys. zł) wyniosły 230 386,1 tys. zł i dotyczyły składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 151 788,5 tys. zł, pozostałych przychodów w kwocie 67 193,9 tys. zł oraz refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów w kwocie 11 403,7 tys. zł. W stosunku do wykonania w 2021 r. nastąpiło zmniejszenie należności brutto FER o 4,6% a z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników spadek wyniósł 15,6%. Wzrost o 18,7% należności z tytułu pozostałych przychodów w stosunku do wykonania w 2021 r. wynikał, według wyjaśnień Głównego Księgowego KRUS głównie z:

- waloryzacji świadczeń, która ma bezpośredni wpływ na wysokość dochodzonych nienależnie pobranych świadczeń,
- wzrostu stóp procentowych w 2022 r.,
- decyzji o rozliczaniu rocznym/okresowym emerytury/renty rodzinnej,
- przeprowadzonej weryfikacji wielkości gospodarstw rolnych i dokonania zwiększonego przypisu składek z okresem wstecznym.

Wystąpił też ponad dwukrotny wzrost należności z tytułu refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów. Główny Księgowy KRUS wyjaśniła, że wynikało to z rozliczenia z ZUS wypłaconych przez KRUS świadczeń emerytalno-rentowych i podlegających refundacji z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych, w związku z niższymi niż przewidywano szacunkowymi zaliczkami na przedmiotowe świadczenia.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. należności wymagalne brutto wyniosły 150 007,3 tys. zł i były niższe o 16 598 tys. zł, tj. o 10% od należności wymagalnych na koniec 2021 r., wystąpiły w oddziałach regionalnych KRUS i dotyczyły zaległości z tytułu składek od rolników. W Centrali KRUS należności wymagalne nie wystąpiły.

Główny Księgowy KRUS wyjaśniła, że w celu zmniejszenia kwoty zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia występujących na kontach zadłużonych rolników jednostki organizacyjne KRUS podejmowały następujące działania w celu ich odzyskania:

- dokonywały systematycznej analizy kont nowych dłużników w celu ustalenia przyczyny powstania zaległości i podjęcia najbardziej efektywnych działań mobilizujących dłużników do spłaty należności składkowych,
- przeprowadzały wizytacje w zadłużonych gospodarstwach, w celu ustalenia optymalnej formy spłaty zaległości,
- informowały rolników o możliwości skorzystania z ulgi w spłacie należności z tytułu składek w formie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty bądź możliwości umorzenia należności w całości lub w części. Udzielenie ulgi w wyżej wymienionych formach następowało wyłącznie na wniosek osoby zainteresowanej, zgodnie z postanowieniami art. 41a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- wdrażały postępowania egzekucyjne,
- dokonywały zabezpieczenia zadłużeń, poprzez wpis hipoteki w księdze wieczystej gospodarstwa, co gwarantowało odzyskanie wierzytelności w przyszłości,
- przenosiły odpowiedzialność za nieopłacone składki na osoby trzecie i spadkobierców,
- dokonywały potrąceń z zasiłków chorobowych, jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub ze świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych dłużnikom.

W 2022 r. skierowano do urzędów skarbowych 23 749 tytułów wykonawczych w sprawie należności z tytułu składek na łączną kwotę 33 997,9 tys. zł. Organy egzekucyjne ściągnęły w 2022 r. kwotę 19 144 tys. zł należności oraz zwróciły do KRUS z powodu nieściągalności 1015 tytułów wykonawczych na kwotę 1170,1 tys. zł.

Według stanu na koniec 2022 r., 1763 dłużników nienależnie pobrało świadczenia z tytułu emerytur, rent, świadczeń krótkoterminowych oraz rodzicielskich świadczeń uzupełniających na łączną kwotę 10 229,1 tys. zł, która była wyższa o 46,7 tys. zł w stosunku do 2021 r.

W 2022 r. w Centrali KRUS nie dokonano umorzenia i odroczenia należności oraz nie rozkładano należności na raty. Działania takie prowadzone były w OR KRUS, w których w 2022 r. umorzono należności dotyczące FER na kwotę 1192,9 tys. zł, odroczone należności w kwocie 133,4 tys. zł oraz rozłożono na raty należności na kwotę 31 202,4 tys. zł.

4.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW

W planie finansowym FER po zmianach ujęto koszty ogółem w kwocie 21 544 617,0 tys. zł (ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami). Zrealizowane koszty³⁸ ogółem wyniosły 21 307 022,5 tys. zł³⁹ i były niższe o 237 594,5 tys. zł, tj. o 1,1% od planowanych.

W strukturze kosztów FER ogółem ze względu na najwyższe kwoty ich realizacji głównymi tytułami były:

- emerytury rolnicze w kwocie 13 023 568,5 tys. zł stanowiące 61,1% kosztów FER ogółem,
- renty rolnicze w kwocie 3 506 436,7 tys. zł stanowiące 16,5% kosztów FER ogółem,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne finansowane z dotacji budżetu w kwocie 1 764 848,7 tys. zł stanowiące 8,3% kosztów FER ogółem,
- świadczenia zbiegowe i inne transfery w kwocie 1 105 026,9 tys. zł stanowiące 5,2% kosztów FER ogółem,
- pozostałe świadczenia⁴⁰ w kwocie 791 161,9 tys. zł stanowiące 3,7% kosztów FER ogółem,
- odpis na Fundusz Administracyjny w kwocie 712 136,0 tys. zł stanowiący 3,3% kosztów FER ogółem,
- zasiłki pogrzebowe w kwocie 206 739,8 tys. zł stanowiące 1% kosztów FER ogółem,
- zasiłki macierzyńskie w kwocie 133 648,9 tys. zł stanowiące 0,6% kosztów FER ogółem,
- świadczenia sfinansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 60 349,2 tys. zł stanowiące 0,3% kosztów FER ogółem.

Poniesione w 2022 r. koszty ogółem były wyższe o 115 131,9 tys. zł, tj. o 0,5% w porównaniu do 2021 r. (21 191 890,6 tys. zł). Wynikało to przede wszystkim z wyższych w stosunku do 2021 r. kosztów: emerytur rolniczych o 158 945,3 tys. zł (o 1,2%), odpisu na Fundusz Administracyjny o 86 291 tys. zł (o 13,8%), rent rolniczych o 76 143,1 tys. zł (o 2,2%) oraz pozostałych świadczeń o 38 821,7 tys. zł (o 5,2%). Wyższe koszty emerytur i rent rolniczych, a także koszty pozostałych świadczeń spowodowane były wzrostem w 2022 r. ich przeciętnych kwot w wyniku waloryzacji świadczeń wypłacanych zarówno przez KRUS, jak i wypłacanych przez inne organy emerytalno-rentowe w związku z art. 10, 56, 63, 73 i 180 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej FUS).

Niższe w 2022 r. w porównaniu do 2021 r. były natomiast koszty poniesione na:

- świadczenia zbiegowe i inne transfery o 111 942,8 tys. zł (o 9,2%) (1 216 969,7 tys. zł),
- świadczenia sfinansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 o 88 382,6 tys. zł (o 59,4%) (148 731,8 tys. zł),
- zasiłki pogrzebowe o 30 595,2 tys. zł (o 12,9%) (237 335,0 tys. zł),
- zasiłki macierzyńskie o 17 710,8 tys. zł (o 11,7%) (151 359,7 tys. zł).

Niższa realizacja powyższych kosztów w 2022 r. w porównaniu do wykonania w 2021 r. wynikała głównie z niższej liczby świadczeniobiorców, mniejszej liczby wniosków o zasiłek opiekuńczy bądź zasiłek z tytułu objęcia kwarantanną (świadczeń finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19), a także ze spadku umieralności. Niższa kwota wypłat zasiłków macierzyńskich związana była też z możliwością nabycia prawa świadczenia rodzicielskiego (odpowiednik obecnego zasiłku macierzyńskiego w systemie ubezpieczenia społecznego rolników), również przez osoby objęte ubezpieczeniem społecznym rolników. Przepisy dotyczące świadczenia rodzicielskiego nie wskazywały, który organ wypłaca świadczenie, w związku z tym, część osób ubezpieczonych w KRUS uzyskała wypłatę świadczenia w urzędzie gminy, w którym składała wnioski o inne świadczenia rodzinne.

W 2022 r. przeciętnie miesięcznie było 773 tys. świadczeniobiorców emerytur rolniczych, a przeciętna emerytura z dodatkami finansowana z FER wyniosła 1403,7 zł.

W 2022 r. przeciętnie miesięcznie było 219 tys. świadczeniobiorców rent rolniczych, a przeciętna renta z dodatkami finansowana z FER wyniosła 1331,4 zł.

³⁸ Ilekroć w niniejszej informacji występuje określenie „koszty FER”, należy przez to rozumieć koszty Funduszu ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami.

³⁹ W 2022 r. zrealizowane koszty FER (bez świadczeń zbiegowych i innych transferów) wyniosły 20 201 995,6 tys. zł.

⁴⁰ Były to świadczenia wypłacone przez ZUS z ubezpieczenia społecznego rolników w kwocie 786 529,3 tys. zł na podstawie art. 10, 56, 63, 73 i 180 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, ze zm.), dalej ustawa o emeryturach i rentach z FUS, oraz przez: Ministerstwo Obrony Narodowej w kwocie 778,3 tys. zł, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w kwocie 3146,8 tys. zł i Ministerstwo Sprawiedliwości w kwocie 319,9 tys. zł. W 2022 r. w kosztach powyższych świadczeń należy uwzględnić różnice kursów walut w łącznej wysokości 387,6 tys. zł.

W 2022 r. ściągальność składek wyniosła 102,3%⁴¹.

Szczegółowym badaniem objęto koszty i odpowiadające im wydatki w wysokości 3 686 116,9 tys. zł, tj. 17,8% kwoty poniesionych w 2022 r. w Centrali KRUS kosztów FER (20 768 242,1 tys. zł). Koszty zostały poniesione terminowo z zachowaniem kryterium legalności, były gospodarne oraz celowe. Koszty i odpowiadające im wydatki zostały prawidłowo naliczone, zapotrzebowane i rozliczone. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłaconiem odsetek, kar lub opłat.

Stan FER na koniec 2022 r. wyniósł 207 872,3 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2021 roku o 99 638,1 tys. zł. Stan FER na koniec roku obejmował środki pieniężne w kwocie 389 586,7 tys. zł, należności w kwocie 137 187,9 tys. zł i zobowiązania w kwocie 318 902,3 tys. zł.

Najwyższa kwota dotyczyła zobowiązań wobec Narodowego Funduszu Zdrowia i wynosiła 277 692,9 tys. zł. Pozostałe zobowiązania dotyczyły przede wszystkim płatności wobec budżetu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2022 r. nie wystąpiły.

4.3. STAN FUNDUSZU I GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI

Średniomiesięczny stan środków na rachunku FER (Centrala KRUS) w Narodowym Banku Polskim w 2022 r. wyniósł 359 982,3 tys. zł, przy czym najwyższy stan środków był w styczniu 2022 r. (510 548,0 tys. zł), a najniższy w listopadzie 2022 r. (214 039,1 tys. zł). Na koniec 2022 r. stan środków pieniężnych na tym rachunku wyniósł 375 080,1 tys. zł.

KRUS nie dokonywała w 2022 r. lokowania wolnych środków FER, gdyż głównym źródłem przychodów tego funduszu (w 87,2%) były dotacje budżetu państwa. Zgodnie z art. 48 ust. 1 ufp Prezes KRUS mógł dokonywać lokat wolnych środków, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu. FER nie został również wskazany wśród funduszy będących w dyspozycji Prezesa KRUS, którego wolne środki mogły podlegać lokowaniu (art. 83 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników).

W 2022 r., zgodnie z art. 78 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, FER utworzony był ze składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, płaconych przez ubezpieczonych rolników, z dotacji z budżetu państwa, z refundacji ze środków FUS kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów, z odpisu z funduszu składowego. Poza tym źródłem przychodów FER w 2022 r. były środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Poza wyżej wymienionymi źródłami przychodów – w 2022 r. w ramach FER – nie wystąpiły inne przychody, w tym z tytułu wpłat z budżetu państwa. Nie wystąpiły przypadki przekazania do FER obligacji Skarbu Państwa. Prezes KRUS jako dysponent państwowego funduszu celowego (FER) nie zaciągał kredytów ani pożyczek. Prezes KRUS jako dysponent państwowego funduszu celowego (FER) nie otrzymał również polecenia Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 65 ust. 16 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z COVID-19 dokonania wpłaty środków pieniężnych na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

4.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W 2022 r., zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, FER przeznaczony był na finansowanie świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, emerytur i rent z innego ubezpieczenia społecznego, wypłacanych łącznie ze świadczeniami z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wraz z dodatkami, refundację określonych kosztów Funduszowi Ubezpieczeń Społecznych oraz ubezpieczeń zdrowotnych określonych ustawowo osób. W ramach powyższych ustawowych zadań ze środków FER zrealizowano:

- emerytury rolnicze dla 773 175 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 13 023 568,5 tys. zł,
- renty rolnicze dla 219 465 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 3 506 436,7 tys. zł,
- zasiłki pogrzebowe w liczbie 51 694 w łącznej kwocie 206 739,8 tys. zł,
- zasiłki macierzyńskie w liczbie 135 645 w łącznej kwocie 133 648,9 tys. zł,
- pozostałe świadczenia dla 628 126 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 790 774,3 tys. zł. Świadczenia te zostały wypłacone przez:

⁴¹ Wskaźnik ściągальności składek jest to stosunek wpływów z tytułu składek za dany rok i lata poprzednie do przypisu składek w danym roku.

- o Ministerstwo Obrony Narodowej - dla 89 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 778,3 tys. zł,
- o Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – dla 417 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 3146,8 tys. zł,
- o Ministerstwo Sprawiedliwości - dla 45 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 319,9 tys. zł,
- o Zakład Ubezpieczeń Społecznych z ubezpieczenia społecznego rolników na podstawie art. 56, 63, 73 i 180 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - dla 627 575 świadczeniobiorców (przeciętnie w miesiącu) w łącznej kwocie 786 529,3 tys. zł.

W 2022 r. z FER w ramach świadczeń zbiegowych pracowniczych finansowanych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wypłacono:

- 38 145 świadczeń (przeciętnie w miesiącu) z tytułu emerytur i rent w łącznej kwocie 1 071 845,9 tys. zł,
- 7063 zasiłki pogrzebowe w łącznej kwocie 28 228,4 tys. zł,
- 5569 ekwiwalentów pieniężnych za deputaty węglowe w łącznej kwocie 4952 tys. zł.

W 2022 r., w ramach FER, ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w łącznej wysokości 60 349,2 tys. zł wypłacono dla rolników:

- zasiłki opiekuńcze za 190 530 dni opieki w łącznej kwocie 6450,3 tys. zł,
- 36 616 zasiłków z tytułu kwarantanny w łącznej kwocie 53 898,9 tys. zł.

Według stanu na grudzień 2022 r. w KRUS zarejestrowanych było 2 061 450 uprawnionych świadczeniobiorców objętych ubezpieczeniem zdrowotnym. Składka zdrowotna takich beneficjentów została w 2022 r. uzupełniona kwotą 1 764 848,7 tys. zł w ramach FER z dotacji budżetowej.

W realizacji ustawowych zadań ze środków FER w latach 2019–2022 wystąpiły zasadnicze zmiany. Nastąpiło obniżenie liczby świadczeniobiorców wynikające przede wszystkim z uwarunkowań demograficznych (zmniejszała się liczba mieszkańców wsi a świadczeniobiorcy pochodzili z najstarszych grup wiekowych o wysokiej umieralności) przy dość stałym poziomie kwot wypłat wynikającym z corocznej waloryzacji świadczeń. Dotyczyło to osób pobierających emeryturę rolnicze, których liczba w powyższym okresie zmniejszyła się z 882 610 do 773 175, tj. o 109 435 (o 12,4%) przy kwocie rocznych wypłat tego świadczenia oscylujących wokół 13 mld zł. Dotyczyło to także osób pobierających renty rolnicze, których liczba w powyższym okresie zmniejszyła się z 236 607 do 219 465, tj. o 17 142 (o 7,2%) przy kwocie rocznych wypłat tego świadczenia oscylujących wokół 3,5 mld zł. Spadkowy trend dotyczył również liczby osób, których świadczenia (określane w planie finansowym FER jako pozostałe świadczenia) finansowane były z FER, ale wypłacane przez inne organy emerytalno-rentowe, tj. ZUS oraz biura emerytalno-rentowe podległe Ministerstwu Obrony Narodowej, Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwu Sprawiedliwości. W latach 2019–2022 liczba osób otrzymujących pozostałe świadczenia zmniejszyła się z 644 438 do 628 126, tj. o 16 312 (o 2,5%). Dotyczyło to głównie osób pobierających emeryturę i renty w ramach świadczeń określanych w planie finansowym FER jako świadczenia zbiegowe pracownicze, których liczba w powyższym okresie zmniejszyła się z 62 947 do 38 145, tj. o 24 802 (o 39,4%) a roczna kwota wypłat tych świadczeń zmalała z 1 399 539,2 tys. zł do 1 071 845,9 tys. zł, tj. o 327 693,3 tys. zł (o 23,4%).

Podobnie dotyczyło to osób pobierających zasiłki macierzyńskie, których liczba zmniejszyła się w latach 2019–2022 z 192 127 do 135 645, tj. o 56 482 (o 29,4%), a roczna kwota wypłat na to świadczenie zmniejszyła się z 188 087,1 tys. zł do 133 648,9 tys. zł, tj. o 54 438,2 tys. zł (o 28,9%). Zmniejszenie liczby osób pobierających zasiłki macierzyńskie było przede wszystkim wynikiem uwarunkowań demograficznych (malejąca liczba urodzin) oraz związane było z przepisami ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁴², która od 1 stycznia 2016 r. określiła nabycie prawa świadczenia rodzicielskiego (odpowiednik obecnego zasiłku macierzyńskiego w systemie ubezpieczenia społecznego rolników), również dla osób objętych ubezpieczeniem społecznym rolników. Przepisy wprowadzające w życie świadczenie rodzicielskie nie wskazały, który organ wypłaca świadczenie. W związku z tym część osób ubezpieczonych w KRUS uzyskała wypłatę świadczenia w urzędzie gminy, w którym składali również wnioski o inne świadczenia wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa o świadczeniach rodzinnych uregulowała również nabycie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym pod warunkiem niepobierania zasiłku macierzyńskiego z innego tytułu. Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało natomiast w wyższej

⁴² Dz. U. z 2023 r. poz. 390, ze zm.

wysokości niż zasiłek macierzyński i matki dzieci z niepełnosprawnościami rezygnowały w KRUS z zasiłku macierzyńskiego.

W 2019 r. liczba zasiłków pogrzebowych wypłaconych przez KRUS wyniosła 49 136. W 2021 r. wypłacono 59 343 świadczeń z tego tytułu, tj. o 10 207 (o 20,8%) więcej niż w 2019 r. W 2022 r. nastąpiło zmniejszenie liczby wypłaconych zasiłków pogrzebowych do 51 694, tj. wypłacono ich o 7649 (o 12,9%) mniej niż w 2021 r.

W związku z wygasaniem epidemii COVID-19 i złagodzeniem obostrzeń z tym związanych nastąpiło zmniejszenie liczby wniosków o zasiłki opiekuńcze i z tytułu kwarantanny. Kwota tych świadczeń wypłacanych przez FER ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 zmniejszyła się z 212 762,4 tys. zł w 2020 r. do 60 349,2 tys. zł w 2022 r., tj. o 152 413,2 tys. zł (o 71,6%).

Zmniejszenie liczby osób ubezpieczonych w KRUS z 2 305 196 (stan na grudzień 2019 r.) do 2 061 450 (stan na grudzień 2022 r.), tj. o 243 746 (o 10,6%) wynikało przede wszystkim z uwarunkowań demograficznych (zmniejszenie liczby mieszkańców wsi oraz malejąca liczba urodzin).

5. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU ADMINISTRACYJNEGO (FA)

Plan finansowy FA został ustalony w tabeli nr 26 załącznika nr 13 do ustawy budżetowej na rok 2022. W planie tym przychody zostały ustalone w kwocie 840 049 tys. zł, a koszty w kwocie 866 168 tys. zł. W trakcie roku w planie finansowym FA na 2022 rok dokonano trzech zmian, w trybie art. 29 ust. 9–12 ufp oraz jednej w trybie art. 15zh ustawy szczególnych rozwiązaniach związanych z COVID-19. Badaniem objęto wszystkie zmiany nie stwierdzając nieprawidłowości. Zmiany planu finansowego FA w zakresie przychodów i kosztów były uzasadnione realizacją celów działania FA, zmian tych dokonano zgodnie z zasadami i trybem określonymi w tych przepisach.

5.1. WYKONANIE PLANU PRZYCHODÓW

Przychody Funduszu Administracyjnego w 2022 r. wyniosły 867 404 tys. zł. Były one niższe o 680 tys. zł, tj. o 0,1% od planu po zmianach (868 084 tys. zł) i wyższe o 94 418,7 tys. zł, tj. o 12,2% od wykonania w 2021 r. (772 985,3 tys. zł).

Przychody FA pochodziły głównie z odpisu od FER (82,1% zrealizowanych przychodów ogółem), refundacji kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty, rent socjalnych i świadczeń zbiegowych oraz kosztów poboru i ewidencjonowania składek na ubezpieczenie zdrowotne (10,1%) oraz odpisu od FS (7,8%).

W 2022 r. odpis od FER został zrealizowany w wysokości 712 136 tys. zł, stanowiącej 100% planu po zmianach i 113,8% wykonania w 2021 r. (625 845 tys. zł).

Przychody z tytułu refundacji kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty, rent socjalnych i świadczeń zbiegowych oraz kosztów poboru i ewidencjonowania składek na ubezpieczenie zdrowotne w 2022 r. zostały zrealizowane w kwocie 87 449 tys. zł stanowiącej 99,2% planu po zmianach (88 129 tys. zł) i były niższe o 2904 tys. zł, tj. o 3,2% od wykonania w 2021 r. (90 353 tys. zł). Przyczyną niepełnej realizacji ustalonego na 2022 r. planu przychodów po zmianach FA było obniżenie wpływów z różnych dochodów⁴³ oraz niższe koszty wypłat świadczeń zbiegowych w wyniku zmniejszenia liczby świadczeniobiorców.

W 2022 r. odpis od FS został zrealizowany w wysokości 67 819 tys. zł, stanowiąc 100% planu po zmianach i 139,6% wykonania w 2021 r. (56 787 tys. zł). Przyczyną wyższego wykonania w 2022 r. w stosunku do 2021 r. był wzrost wydatków FS⁴⁴.

Przychody FA wykonane w latach od 2019 do 2022 wzrastały i w 2019 r. zostały zrealizowane w kwocie 708 009 tys. zł, w 2020 r. w kwocie 783 227 tys. zł, natomiast w 2021 r. nieznacznie spadły w stosunku do przychodów zrealizowanych w roku poprzednim do poziomu 772 985 tys. zł, aby w 2022 r. osiągnąć poziom 867 404 tys. zł. Główną przyczyną wahań przychodów był wzrost przychodów z FER, przy spadku przychodów z FS i związanych z nimi procentowych odpisów na FA zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników⁴⁵.

Według stanu na koniec 2022 r. należności netto FA⁴⁶ pozostałe do zapłaty wyniosły 3284,7 tys. zł, w tym należności przeterminowane wyniosły 1249,2 tys. zł⁴⁷ i były niższe o 313,3 tys. zł, tj. o 8,7% od stanu należności netto pozostałych do zapłaty na koniec 2021 r. (3598 tys. zł). Kwota należności umorzonych w 2022 r. wyniosła 0,5 tys. zł (40 spraw), odroczone lub rozłożone na raty 4,9 tys. zł (36 spraw), a spisanych należności przedawnionych 4,3 tys. zł (413 spraw). Dotyczyło to OR KRUS.

⁴³ Pozostałe przychody to m.in. przychody z tytułu: wynagrodzeń dla płatnika (KRUS) za terminową wpłatę do US podatków pobranych od podatników, uzyskane na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz. U. poz. 1377); wynagrodzeń z tytułu wykonywania zadań związanych z ustaleniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłaty; wpływów z tytułu ponadnormatywnego zużycia paliwa za użytkowanie pojazdów do celów służbowych; opłaty za służebność drogi; wpływu kosztów sądowych od pracowników; zwrotu refundacji za naukę; opłaty za wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

⁴⁴ Art. 79 ust. 2 pkt 1) ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowi, że FA tworzy się z odpisów od FS i od FER w wysokości do 12% planowanych wydatków FS i do 3,5% planowanych wydatków FER.

⁴⁵ Odpis z FER w 2019 r. wyniósł 574 528 tys. zł, natomiast w latach 2020–2021 wynosił 625 845 tys. zł; odpis z FS systematycznie zmniejszał się i wynosił: w 2019 r. – 72 969 tys. zł, w 2020 r. – 61 816 tys. zł i w 2021 r. – 56 787 tys. zł.

⁴⁶ Są to należności pomniejszone o odpis aktualizujący w wysokości 13 612,8 tys. zł.

⁴⁷ Dotyczy należności przeterminowanych powstałych w OR KRUS.

5.2. WYKONANIE PLANU KOSZTÓW

Koszty realizacji zadań FA w 2022 r. wyniosły 872 390,5 tys. zł i zostały wykonane w 97,6% planu po zmianach (894 203 tys. zł) i stanowiły 113,8% wykonania w 2021 r. (766 577,7 tys. zł). Wzrost kosztów zadań w 2022 r., w stosunku do roku poprzedniego, wynikał ze wzrostu kosztów składowych zadań FA, których głównymi kosztami realizacji zadań były m.in. wynagrodzenia (w tym osobowe oraz bezosobowe stanowiące łącznie 51,8% kwoty zrealizowanych kosztów ogółem), zakup usług (23,9%) oraz koszty pozostałe (9,7%).

Koszty wynagrodzeń ogółem w 2022 r. zostały zrealizowane w kwocie 452 190,6 tys. zł stanowiąc 99,7% planu po zmianach (453 665 tys. zł) i 116,2% wykonania w 2021 r. (389 059,1 tys. zł). Główną przyczyną wzrostu wynagrodzeń w stosunku do 2021 r. było jednorazowe zwiększenie funduszu wynagrodzeń osobowych w 2022 r. w związku efektywną realizacją zadań oraz wysoką jakością wykonywanej pracy.

Zatrudnienie przeciętne w KRUS w 2022 r. wyniosło 6123 etaty⁴⁸, i było wyższe o 85 etatów (tj. o 1,4%) w porównaniu do 2021 r. (6039 etatów). W OR KRUS przeciętne zatrudnienie wyniosło 5846 etatów i było wyższe o 68 etatów tj. o 1,2% w porównaniu do 2021 r. (5779 etatów), a w Centrali KRUS 274 etaty i było wyższe o 17 etatów (tj. o 6,5%) w porównaniu do 2021 r. (257 etatów).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w KRUS w 2022 r. wyniosło 5871,6 zł i było wyższe o 811 zł (tj. o 16,0%) w porównaniu do 2021 r. (5059,6 zł). W OR KRUS przeciętne wynagrodzenie wyniosło 5719,3 zł i było wyższe o 814,5 zł (tj. o 16,6%) w porównaniu do 2021 r. (4904,8 tys. zł), a w Centrali KRUS przeciętne wynagrodzenie to wyniosło 8991,6 zł i było wyższe o 584,0 zł (tj. o 6,9%) w porównaniu do 2021 r. (8407,6 tys. zł).

Wykonanie kosztów zakupu usług w 2022 r. wyniosło 208 211,1 tys. zł i stanowiło 94,9% planu po zmianach (219 407 tys. zł) i 101,9% wykonania w 2021 r. (204 381,4 tys. zł). Wzrost kosztów spowodowany był wyższymi cenami zakupu usług remontowych oraz wzrostem cen innych usług, np. ochrony i monitoringu, sprzątnia, usług komunalnych itp.

Wykonanie kosztów pozostałych, tj. amortyzacji i innych kosztów⁴⁹, w 2022 r. wyniosło 84 699,5 tys. zł, co stanowiło 91,1% planu po zmianach (92 152,0 tys. zł) i 125% wykonania w 2021 r. (67 762,2 tys. zł). Przyczyną niższego wykonania planu po zmianach był fakt uzyskania korzystnych cen w przetargach oraz późniejsze niż planowano przekazanie środków trwałych do użytkowania, a w efekcie niższe naliczenie amortyzacji w 2022 r. Ponadto poniesiono niższe koszty zakupu energii w związku z zastosowaniem rządowej tarczy antyinflacyjnej, wprowadzeniem zaleceń dotyczących zmniejszenia zużycia energii oraz w związku z panującymi warunkami atmosferycznymi, a także z uwagi na niższe koszty zakupu materiałów i wyposażenia, różnych opłat i składek oraz kosztów związanych z pracowniczymi planami kapitałowymi i kosztów szkoleń.

W latach 2019–2022 koszty realizacji zadań FA wyniosły: w 2019 r. – 706 911 tys. zł, w 2020 r. – 741 781,7 tys. zł i w 2021 r. – 766 577,7 tys. zł, natomiast w 2022 r. – 872 390,5 tys. zł. Główną przyczyną rosnącej tendencji kosztów FA był wzrost wynagrodzeń głównie osobowych pracowników KRUS, w tym w związku z ich jednorazowym zwiększeniem w 2021 r. oraz w 2022 r. Na rosnącą tendencję kosztów FA miał również wpływ wzrost kosztów zakupu usług oraz kosztów pozostałych, na które miały wpływ m.in. koszty usług informatycznych, pocztowych, ochrony i monitoringu, sprzątnia i komunalnych.

Wykonanie kosztów majątkowych w 2022 r. w KRUS wyniosło 15131,2 tys. zł, co stanowiło 88,8% planu po zmianach (17 032 tys. zł). Kwota 796 tys. zł, tj. 5,3% wykonanych kosztów, dotyczyła wydatków majątkowych realizowanych w Centrali KRUS. Plan po zmianach kosztów majątkowych Centrali KRUS zrealizowano na poziomie 99,3%.

⁴⁸ W tym pracownicy służb obsługi technicznej (18 osób).

⁴⁹ Inne koszty to m.in. zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki i lokale, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – inne koszty stanowią 66,6% kosztów pozostałych.

Zadania dotyczące poniesionych kosztów inwestycyjnych w Centrali dotyczyły przede wszystkim zakupu infrastruktury i sprzętu⁵⁰ na potrzeby funkcjonujących systemów informatycznych obsługujących m.in. realizację świadczeń, jak również zakupu oprogramowania oraz licencji⁵¹. Zrealizowane w Centrali KRUS zadania inwestycyjne pozwoliły m.in. na odnowienie posiadanego sprzętu informatycznego na którym działają systemy informatyczne wykorzystywane w KRUS, wyposażenie sprzętowe Biura Komunikacji i Współpracy Międzynarodowej oraz Biura Informatyki i Telekomunikacji, rozbudowę i usprawnienie działania użytkowanego systemu Archiwum oraz podwyższenia jakości obsługi medialnej wydarzeń z udziałem przedstawicieli KRUS.

Plan kosztów majątkowych OR KRUS stanowił kwotę 16 230 tys. zł i został zrealizowany w wysokości 14 335,2 tys. zł, tj. w 88,1%. Niepełna realizacja planu w tym zakresie wynikała przede wszystkim z niemożliwości budowy jednej z siedzib PT KRUS wobec niezakończenia procesu przekazania gruntu pod nieruchomość. Drugą z przyczyn niewykonania planu było odstąpienie od części umowy na zakup samochodów, z powodu nieterminowej realizacji tej umowy i naliczenia kar umownych przez KRUS⁵². Planowane i zrealizowane koszty majątkowe OR KRUS dotyczyły głównie inwestycji budowlanych (64,8% planu) oraz zakupu samochodów (28,4% planu). Inwestycje budowlane w 2022 r. zrealizowano w kwocie 8892,8 tys. zł, tj. 84,6% planu w tym zakresie w wysokości 10 515,5 tys. zł. Dostawy samochodów zrealizowano w kwocie 2917,3 tys. zł, tj. 63,2% planu w wysokości 4618,5 tys. zł.

Koszty działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w KRUS w 2022 r. z Funduszu Administracyjnego wyniosły 734,9 tys. zł i wzrosły w stosunku do 2021 r. o 23,8%⁵³ głównie z uwagi na realizację nowych zadań promocyjnych jak i zwiększenia zakresu zadań w działaniu realizowanym w 2022 r. Udział kosztów tych działań w kosztach FA ogółem wyniósł 0,08% tj. analogicznie jak w roku 2021. Działania promocyjno-informacyjne były realizowane przez Biuro Komunikacji i Współpracy Międzynarodowej i były ujęte w planie zadań tej komórki. Ponadto realizacja działań informacyjno-promocyjnych KRUS wynikała z wewnętrznych dokumentów w tym: Księgi procesów Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w której wskazano m.in. upowszechnianie informacji o działalności Kasy w mediach; jak również planu działania KRUS na lata 2021–2025, w którym wskazano cel z zakresu informowania o ubezpieczeniu społecznym rolników i budowanie zaufania społecznego do KRUS. Szczegółową kontrolą objęto trzy (największe kwotowo) zadania⁵⁴ zrealizowane w łącznej kwocie 191,9 tys. zł, co stanowiło 27,2% kosztów poniesionych w przedmiotowym zakresie z FA. Wszystkie działania były uzasadnione, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Badaniem objęto próbę zapisów księgowych dotyczących kosztów FA poniesionych w Centrali KRUS w 2022 r. w łącznej kwocie 65 787,3 tys. zł, z tego dobrane metodą monetarną MUS zapisy dotyczące kosztów bieżących w kwocie 54 005,6 tys. zł i kosztów majątkowych w wysokości 796 tys. zł oraz dobrane celowo koszty bieżące poniesione w ramach skontrolowanych zamówień publicznych w łącznej wysokości 10 985,7 tys. zł. Badana próba stanowiła 69,8% kosztów FA poniesionych w Centrali KRUS populacji podlegających badaniu (94 198,3 tys. zł)⁵⁵. Koszty poniesiono w sposób legalny, gospodarny i były celowe, niezbędne dla prowadzonej działalności. Zostały rzetelnie skalkulowane, zrealizowane i opłacone terminowo, udokumentowane oraz zaewidencjonowane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami.

Badaniem objęto siedem zamówień publicznych, w wyniku których zawarto umowy w łącznej wysokości 142 412,2 tys. zł i poniesiono w 2022 r. koszty w wysokości 17 707,4 tys. zł. Umowy te zrealizowano

⁵⁰ Zakup infrastruktury data center (serwery), macierzy i dysków dla systemu archiwum oraz stacji graficznych i monitorów dla komórek organizacyjnych Centrali KRUS.

⁵¹ Zakup dokumentu prawnego lub umowy określającej warunki korzystania z produktu firmowego, znaku handlowego lub patentu.

⁵² Dotyczy umowy 115/2022 z 29 lipca 2022 na zakup samochodów. KRUS odstąpił od umowy z uwagi na niepełną realizację jej części tj. dostarczenia 15 z 25 wskazanych w umowie samochodów.

⁵³ Koszty działań promocyjnych w 2021 r. wyniosły 593,4 tys. zł.

⁵⁴ Dotyczyły one ustalenia zakresu współpracy przy przeprowadzaniu kampanii, w tym zasad umieszczania wątków w audycjach telewizyjnych TVP, zakupu artykułów propagujących działalność KRUS w związku z udziałem w Piknikach z Produktem Polskim oraz zakupu nagród rzeczowych dla laureatów konkursu realizowanego przez Kasę „Bitwa Regionów”.

⁵⁵ Z badania wyłączono przelewy redystrybucyjne, wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi, składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wpłaty na Pracownicze Programy Kapitałowe finansowane przez podmiot zatrudniający oraz koszty poniżej 1 tys. zł.

zgodnie z zakresem rzeczowo-finansowym oraz terminowo, a poniesione koszty służyły realizacji celów FA. Dwa zbadane zamówienia o wartościach powyżej 130 tys. zł, do których zastosowano przepisy ustawy pzp, dotyczyły systemów dziedzinowych funkcjonujących w KRUS. Pięć pozostałych zamówień publicznych realizowano w oparciu o wewnętrzne regulacje dotyczące udzielania zamówień poniżej 130 tys. zł⁵⁶ i były one wyłączone ze stosowania ustawy pzp. Zamówienia dotyczyły: usługi utrzymania i rozwoju systemu CSF-K⁵⁷, rekonfiguracji urządzeń sieciowych, naprawy dachu, zakupu usługi ubezpieczenia oraz najmu powierzchni biurowej.

Szczegółowej analizie poddano:

1. Dwa zamówienia realizowane na podstawie art. 132 ustawy pzp tj. w trybie przetargu nieograniczonego: „usługi utrzymania i rozwoju systemu nSIU⁵⁸”, w wyniku którego poniesiono koszty w wysokości 7758,7 tys. zł; usługi utrzymania i rozwoju Systemu WORKFLOW⁵⁹”, w wyniku którego poniesiono koszty w kwocie 7701,9 tys. zł.

2. Pięć zamówień, do przeprowadzenia których nie zastosowano ustawy pzp: „rekonfiguracja urządzeń zabezpieczających sieć”, (wyłączone na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy pzp), w wyniku którego poniesiono koszty 155 tys. zł; „zakup usługi ubezpieczenia floty samochodowej KRUS⁶⁰” (wyłączone z ustawy pzp w związku z art. 103 ustawy z 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej⁶¹), w wyniku którego do 2022 r. przypisano koszty w wysokości 205,1 tys. zł; „najem powierzchni biurowej i miejsc postojowych⁶²” (wyłączone na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy pzp), w wyniku którego poniesiono koszty w wysokości 408,4 tys. zł; „pokrycie dachu budynku C/KRUS płynną membraną zabezpieczającą” (wyłączone na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy pzp), w wyniku którego poniesiono w 2022 r. koszty w kwocie 150,3 tys. zł; „usługi utrzymania i rozwoju systemu CSF-K” (wyłączone na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 5 ustawy pzp), w wyniku którego w 2022 r. poniesiono koszty w wysokości 1328 tys. zł.

W przypadku postępowania dotyczącego udzielenia zamówienia publicznego na najem powierzchni biurowej przy ul. Rejtana 17, w dokumencie dotyczącym ustalenia wartości zamówienia w kwocie 2765 tys. zł, jako podstawę wyłączenia ze stosowania ustawy pzp podano art. 2 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy stanowiący, że do udzielania zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość nie przekracza kwoty 130 tys. zł nie stosuje się ww. ustawy, zamiast wskazania wyłączenia z art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy pzp dotyczącego nabycia własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości. Prezes KRUS wyjaśniła, że omyłkowo wprowadzono niewłaściwy zapis i był to błąd oczywisty popełniony przez pracownika.

Działania zamawiającego w zakresie udzielenia ww. zamówień były zgodne z przepisami ustawy pzp oraz (poza dwoma przypadkami opisanymi poniżej) z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych.

W przypadku dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, tj. na najem powierzchni biurowej przy ul. Rejtana 17⁶³ i na pokrycie dachu budynku Centrali KRUS⁶⁴ nie spełniono wymogu § 5 ust. 10 zarządzenia nr 23 i nie przedłożono Prezesowi Kasy informacji o wyborze oferty z akceptacją zastępcy Prezesa, co było konieczne dla zamówień, których wartość netto przekracza 80 tys. zł, a w przypadku zamówienia na powierzchnię biurową nie wskazano także uzasadnienia zastosowania danego trybu zamówienia.

Jak wynika z wyjaśnień Wicedyrektora Biura Administracji i Inwestycji (dalej BAI) KRUS powodem braku zastosowania ww. wymogów był szczególnie natłok pilnych prac, związanych m. in. z koniecznością

⁵⁶ Zarządzenie nr 23 Prezesa KRUS z 16 grudnia 2020 r. w sprawie realizacji zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł oraz wyłączonych ze stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (dalej Zarządzenie nr 23 Prezesa KRUS).

⁵⁷ Umowa nr 105/2022 z dnia 4 lipca 2022 r. dotycząca „utrzymania i rozwoju Systemu CSF-K” (dalej umowa CSF-K) zawarta w kwocie 2025,8 tys. zł

⁵⁸ Umowa nr 85/2022 z dnia 31 maja 2022 r. dotycząca „Kompleksowej obsługi i rozwoju systemu informatycznego nSIU wspomagającego obsługę ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, świadczeń krótkoterminowych oraz postępowań wypadkowych” (dalej umowa nSIU), zawarta w kwocie do 84 378 tys. zł

⁵⁹ Umowa nr 32/2022 z dnia 22 marca 2022 r. dotycząca „Usługi utrzymania i rozwoju systemu WORKFLOW” (dalej umowa na WORKFLOW), zawarta w kwocie do 51 537 tys. zł

⁶⁰ Umowa nr 112/2022 z 19 lipca 2022 r. zawarta w kwocie 898,7 tys. zł.

⁶¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 656.

⁶² Umowa nr 99/2022 (128/2022) z dnia 23 czerwca 2022 r. o szacunkowej wartości 3267,4 tys. zł.

⁶³ Realizowanego na podstawie wniosku 0000-AI222.6.2022 09.06.2022 r. dotyczącego umowy 99/2022 (128/2022) z dnia 23 czerwca 2022 r. z Warszawski Holding Nieruchomości Spółka Akcyjna. Kwota kosztów w 2022 r. wyniosła 408,4 tys. zł.

⁶⁴ Realizowanego na podstawie wniosku 0000-AI.2232.193.2022 z 12 lipca 2022 r., dotyczące umowy nr 133/2022 31.08.2022 r z HTH-Novotech sp. z o.o. Kwota kosztów w 2022 r. wyniosła 150,3 tys. zł.

zapewnienia niezakłóconej ciągłości funkcjonowania Biur Centrali KRUS mieszczących się w budynku przy ul. Rejtana 17. Ponadto prowadzący postępowanie pracownik został pouczony o konieczności każdorazowego stosowania zasad wyżej wymienionego zarządzenia, natomiast kierownictwo BAI wzmocni nadzór nad weryfikacją i realizacją jego zapisów. Prezes KRUS wyjaśniła m. in, że tempo związane z procedowaniem zamówienia i bieżące obowiązki spowodowały, że nie został zachowany wymóg ww. zarządzenia, a także podała, że pracownik został pouczony w tej sprawie.

Powyższe nie miało wpływu na wynik ww. postępowań.

Plan zamówień publicznych na 2022 r. został terminowo zamieszczony w Biuletynie Zamówień Publicznych, prezentowano także we właściwy sposób aktualizacje planu, spełniając wymogi z art. 23 ust.1 i 4 ustawy pzp. Zamawiający terminowo przekazał roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za 2022 r., co było zgodne z art. 82 ust. 2 ustawy pzp.

Badanie kosztów dystrybucji energii elektrycznej

Koszty energii elektrycznej Centrali KRUS dotyczące trzech lokalizacji⁶⁵, poniesione ze środków FA w 2022 r., wyniosły łącznie 562,1 tys. zł⁶⁶ i były niższe o 43,2 tys. zł, tj. o 7,1% od kosztów energii elektrycznej w 2021 r. (605,3 tys. zł). W ramach kosztów energii elektrycznej, koszty usług dystrybucji energii elektrycznej w 2022 r. wyniosły 263 tys. zł⁶⁷ i były niższe o 18,7 tys. zł, tj. o 7,7% od kosztów usług dystrybucji energii elektrycznej w 2021 r. (244,3 tys. zł).

Rozliczanie należności za energię elektryczną w najmowanych przez Centralę KRUS lokalach w budynku przy ul. Rejtana 17 w Warszawie, następowało na podstawie refaktur wystawianych przez wynajmującego. W umowach najmu tych lokali nie przewidziano uprawnień KRUS w zakresie dostępu do faktur źródłowych dotyczących energii elektrycznej wystawionych na rzecz wynajmującego przez Operatora Sieci Dystrybucji, dalej OSD.

Prezes KRUS wyjaśniła m.in, że w roku 2023 planowane jest podjęcie działań mających na celu rozszerzenie w umowach najmu uprawnień Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w zakresie dostępu do faktur źródłowych w celu przeprowadzenia na ich podstawie analizy kosztów za poszczególne opłaty związane z dystrybucją energii elektrycznej w roku 2023.

Badaniem objęto koszty dotyczące usług dystrybucji energii elektrycznej w zakresie opłaty sieciowej zmiennej, w punkcie poboru energii elektrycznej PLZELD020001410109, dalej PPE w Żyrardowie⁶⁸, zlokalizowanym w nieruchomości położonej w Żyrardowie, przy ul. Okrzei 58, wynikające z 12 faktur, o łącznej wartości 71,1 tys. zł⁶⁹. Na podstawie pozyskanego od OSD godzinowego profilu energii czynnej pobranej⁷⁰, ustalono, że zastosowanie grupy taryfowej wielostrefowej mogło być korzystne dla KRUS. W najkorzystniejszym dla KRUS wariantcie grupy taryfowej C24, koszty z tytułu opłaty dystrybucyjnej zmiennej byłyby niższe od poniesionych według taryfy C21 w 2022 r. o 24,7 tys. zł⁷¹.

⁶⁵ W budynku przy Al. Niepodległości 190 w Warszawie, w pomieszczeniach najmowanych w budynku przy ul. Rejtana 17 w Warszawie oraz w nieruchomości przy ul. Okrzei 58 w Żyrardowie.

⁶⁶ W kwocie kosztów energii elektrycznej ogółem, uwzględniono koszty energii poniesione w budynku KRUS w Żyrardowie wyłącznie przez Centralę KRUS, bez uwzględniania kosztów Oddziału Regionalnego KRUS w Warszawie, dalej OR KRUS w Warszawie i Prokuratury Rejonowej w Płocku.

⁶⁷ W kwocie kosztów dystrybucji energii elektrycznej, uwzględniono koszty poniesione przez Centralę KRUS w budynku przy Al. Niepodległości 190 w Warszawie oraz w nieruchomości przy ul. Okrzei 58 w Żyrardowie. W przypadku pomieszczeń najmowanych w budynku przy ul. Rejtana 17 w Warszawie, brak było możliwości wydzielenia kosztów za usługi dystrybucji na refakturach wystawianych przez wynajmującego.

⁶⁸ Doboru punktu poboru energii do analizy kosztów usług dystrybucji energii elektrycznej, dokonano na podstawie następujących kryteriów: 1) pobór energii czynnej $\geq 5\ 000$ kWh/m-c; 2) korzystanie przez Odbiorcę z usług OSD, u którego istnieje możliwość zmiany grupy taryfowej na trójstrefową bądź czterostrefową; 3) rozliczanie Odbiorcy w ramach jednej z grup taryfowych: B21, B22, C21, C22a lub C22b; 4) dostęp do danych o ilości energii czynnej pobranej w badanym okresie i przypadającej na poszczególne strefy czasowe w grupach taryfowych wielostrefowych.

⁶⁹ W tym kwota 6 tys. zł stanowiła zobowiązanie 2022 r. Badaniem objęto łączne koszty KRUS za usługi dystrybucji energii elektrycznej (opłata dystrybucyjna zmienna) w budynku w Żyrardowie, z wyłączeniem kosztów ponoszonych przez Prokuraturę Rejonową w Płocku.

⁷⁰ Dane dotyczące łącznego poboru energii czynnej, zarejestrowane przez układ pomiarowy w PPE w Żyrardowie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., w podziale na strefy czasowe stosowane dla poszczególnych grup taryfowych C22a, C22b, C23 i C24.

⁷¹ Różnicę w opłacie sieciowej zmiennej w 2022 r. w grupach taryfowych C21 i C24 w PPE w Żyrardowie, w części dotyczącej KRUS, wyliczono na podstawie: 1) faktur obejmujących koszty dystrybucji energii elektrycznej za okres od stycznia do grudnia 2022 r.; 2) godzinowego profilu energii czynnej pobranej, nałożonego na maskę stref

Jak wynika z wyjaśnień Prezes KRUS w budynku KRUS w Żyrardowie od 17 maja 2010 r. funkcjonował Zapasowy Ośrodek Obliczeniowy Centrali KRUS, a od 31 grudnia 2015 r. ustanowiono w nim zapasowe miejsce pracy przewidziane m.in. dla kierownictwa KRUS. Z dniem 1 lutego 2016 r. budynek ten został nieodpłatnie przekazany przez OR KRUS w Warszawie, w zarządzanie Centrali KRUS i od tego czasu zadania dotyczące administrowania budynkiem realizowane były przez Biuro Administracji i Inwestycji Centrali KRUS. Ponadto w okresie tym, z pomieszczeń biurowo – administracyjnych budynku KRUS w Żyrardowie korzystali zarówno pracownicy Centrali KRUS, tj. Biura Statystyki i Biura Informatyki i Telekomunikacji, jak i pracownicy Placówki Terenowej KRUS w Żyrardowie⁷², a od 14 marca 2017 r. również pracownicy Prokuratury Okręgowej w Płocku. Z użytkownikami budynku KRUS w Żyrardowie uzgodniono, że koszty dotyczące energii elektrycznej w pomieszczeniach zajmowanych przez Centralę KRUS i PT KRUS w Żyrardowie, rozliczane będą w proporcji 5:1, a podstawą rozliczeń tych kosztów w pomieszczeniach zajmowanych przez Prokuraturę Okręgową w Płocku, będą wskazania podlicznika oraz stawki określone przez dostawców. Dodatkowo, Prezes KRUS wyjaśniła, że umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej została zawarta 29 sierpnia 2014 r. W wyniku pierwotnie przeprowadzonej analizy przyjęto, że rozliczanie tych usług następować będzie w grupie taryfowej C21. W rezultacie dwóch aneksów, nastąpiły zmiany w tym zakresie, tj. 5 maja 2015 r. na grupę taryfową C11, a 9 maja 2019 r. na grupę taryfową C21. Prezes KRUS również wyjaśniła, że wobec faktu zawarcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej (...) na czas nieokreślony, oraz mając na uwadze charakter pracy Prokuratury Okręgowej w Płocku (jednostka wynajmująca pomieszczenia), oraz co najważniejsze nałożone na KRUS ustawowe zadania, w tym zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w zakresie ciągłości działania systemów informatycznych, nie było żadnych przesłanek do zmiany jednostrefowej grupy taryfowej C21 za usługę dystrybucji energii elektrycznej obowiązującej Odbiorcę, Centralę KRUS – na wielostrefową.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w związku z faktem, że OSD umożliwia odbiorcom swoich usług wybór grupy taryfowej, istniała możliwość zoptymalizowania kosztów usług dystrybucji energii elektrycznej poprzez zmianę grupy taryfowej – z jednostrefowej C21, na grupę wielostrefową C24. Przy wyborze grupy taryfowej należało kierować się m.in. rocznym zużyciem energii elektrycznej oraz profilem godzinowym korzystania z energii w strefach czasowych.

W zakresie przeprowadzenia analizy dotyczącej optymalizacji wydatków na usługę dystrybucji energii elektrycznej Prezes KRUS wyjaśniła, że podjęcie ewentualnych działań mających na celu optymalizację kosztów usługi dystrybucji energii elektrycznej w roku 2023 zmierzających do ewentualnej zmiany grupy taryfowej z jednostrefowej C21 na wielostrefową, może skutkować wieloma czynnikami, m.in. ewentualnym brakiem możliwości rozwiązania dotychczasowej, obowiązującej na czas nieokreślony umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej (...) i zawarciem nowej umowy, z innym operatorem. Do rozważenia pozostaje fakt, czy najlepsza taryfa byłaby dla zamawiającego jednoznaczna z najtańszą opcją i zapewni bezpieczeństwo, czy zapisana w ewentualnej nowej umowie gwarancja cenowa będzie korzystniejsza, a co najważniejsze zapewni prawidłową gwarancję ciągłości działania systemów informatycznych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także zapewni bezpieczeństwo energetyczne w powyższym zakresie. Mając na uwadze podniesienie tematu przez Najwyższą Izbę Kontroli informuję, że Biuro Administracji i Inwestycji rozważy zasadność przeprowadzenia analizy mającej na celu optymalizację kosztów usługi dystrybucji energii elektrycznej w roku 2023, zmierzających do ewentualnej zmiany grupy taryfowej z jednostrefowej C21 na wielostrefową.

Na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej⁷³, dalej ustawa o ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r., Prezes KRUS został zobowiązany w okresie od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. do podjęcia działań w celu realizacji obowiązkowego celu zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych budynkach lub częściach budynków oraz przez wykorzystywane urządzenia techniczne, instalacje i pojazdy. Wymiar obowiązkowego ograniczenia zużycia energii elektrycznej oraz zasady jego wyliczenia, zostały określone w art. 37 ust. 2 tej ustawy.

---

czasowych grupy taryfowej C24, pozyskanego od OSD; 3) stawek opłat za usługi dystrybucji energii elektrycznej dla grupy taryfowej C24, wskazanych w taryfie dla usług dystrybucji energii elektrycznej OSD.

⁷² Placówka Terenowa KRUS w Żyrardowie znajduje się w strukturze organizacyjnej OR KRUS w Warszawie.

⁷³ Dz. U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

Prezes KRUS wyjaśniła, że w celu zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w Centrali KRUS w okresie od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., wymieniono oświetlenie na energooszczędne w części pomieszczeń, wprowadzono rozwiązania oszczędnościowe polegające m.in. na uniemożliwieniu ogrzewania pomieszczeń klimatyzatorami i wyłączeniu dziesięciu latarni zewnętrznych na parkingu poza godzinami pracy urzędu oraz upowszechniono wśród pracowników informacje o sposobach na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej. Ponadto Prezes KRUS wyjaśniła, że podczas narady kierownictwa Kasy przekazano Dyrektorom Oddziałów Regionalnych KRUS zasady postępowania pomagające zmniejszyć zużycie energii elektrycznej. Uzyskano również opinię z Ministerstwa Klimatu i Środowiska w związku z zaistniałymi wątpliwościami dotyczącymi interpretacji przepisów ustawy o ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r.

5.3. STAN FUNDUSZU I GOSPODAROWANIE WOLNYMI ŚRODKAMI

Stan FA na koniec 2022 r. wyniósł 52 186,4 tys. zł i był o 4986,5 tys. zł niższy od stanu na początek roku. Stan FA na koniec roku obejmował środki pieniężne w kwocie 163 802,42 tys. zł, należności w kwocie 3284,7 tys. zł i zobowiązania w kwocie 84 271,1 tys. zł. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. W 2022 r. nie zaciągnano kredytów ani pożyczek na finansowanie zadań FA.

Stan środków FA na rachunku bankowym KRUS na koniec 2022 r. wyniósł 163 802,4 tys. zł. Zgodnie z § 10 rgf, KRUS lokowała wolne środki FA, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa i otrzymanych w ramach odpisu od FER, o którym mowa w art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. W 2022 r. lokowano wolne środki w formie siedmiu depozytów terminowych u Ministra Finansów na łączną kwotę 225 209,1 tys. zł. Średnia z 12 miesięcy kwota lokaty wyniosła 18767,4 tys. zł. Środki lokowano na okres od 27 do 108 dni. Łączne przychody z tego tytułu wyniosły 2028,8 tys. zł. Gospodarowanie wolnymi środkami FA nie miało wpływu na terminową realizację kosztów FA.

5.4. EFEKTY RZECZOWE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, FA był przeznaczony na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia i obsługi zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego. Zakres finansowania zadań z FA wyszczególniono również w § 9 ust. 1 rgf. Zakres wydatków FA nie uległ zmianom w latach 2019-2022. Koszty FA w 2022 r. obejmowały głównie wynagrodzenia, w tym osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi, zakup usług i koszty pozostałe.

6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia sprawozdań:

- rocznych za 2022 r. dysponenta części 72 – KRUS, tj.:
  - ✓ o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
  - ✓ z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
  - ✓ z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
  - ✓ z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym Rb- BZ 1;
- państwowych funduszy celowych, których dysponentem jest Prezes KRUS (FER i FA), tj.:
  - ✓ z wykonania za IV kwartał 2022 r. planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33),
  - ✓ z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2022 r., planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-40),
  - ✓ z wykonania za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 r. planu finansowego państwowego funduszu celowego w układzie zadaniowym (RB-BZ2);
- z wykonania wybranych elementów planu finansowego FER za grudzień 2022 r. (Rb-FER);
- KRUS oraz państwowych funduszy celowych, których dysponentem jest Prezes KRUS (FER i FA) w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) i o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N).

Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, merytorycznym oraz w terminach wynikających z rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷⁴, w zakresie operacji finansowych⁷⁵ i w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁷⁶.

Dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Centrali KRUS za 2022 r., tj. Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-BZ1 oraz jednostkowych Rb-N i Rb-Z dla części 72–KRUS były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Centrali KRUS.

Dane wykazane w sprawozdaniach za 2022 r. dla FER i FA, tj. zbiorczych Rb-33, Rb-40, Rb-BZ2, Rb-FER, Rb-N i Rb-Z sporządzono na podstawie sprawozdań Centrali KRUS (zgodnych z prowadzoną ewidencją księgową) i 16 sprawozdań OR KRUS.

Procedury dotyczące sporządzania sprawozdań w KRUS zapewniły w sposób racjonalny kontrole prawidłowości sporządzania sprawozdań objętych kontrolą.

W 2022 r. Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa TREZOR dla KRUS działał bez zastrzeżeń, nie stwierdzono przypadków błędnego funkcjonowania systemu.

⁷⁴ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564, ze zm.) – uchylone z dniem 22 stycznia 2022 r.; aktualnie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 144, ze zm.).

⁷⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

⁷⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731 t.j.).

7. INFORMACJE DODATKOWE

Do Prezesa KRUS, po kontroli wykonania w 2022 r. budżetu państwa w części 72 – KRUS oraz wykonania planów finansowych FER i FA zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z 21 kwietnia 2023 r. W wystąpieniu pokontrolnym NIK wniosła o wzmocnienie nadzoru w zakresie prowadzenia prawidłowej dokumentacji przy udzielaniu zamówień publicznych wyłączonych ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

Pismem z dnia 4 maja 2023 r. Prezes KRUS poinformowała NIK, że nie wnosi zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie w sprawie sposobu realizacji wniosku pokontrolnego Prezes KRUS poinformowała, że w ramach wzmocnienia nadzoru w zakresie prowadzenia prawidłowej dokumentacji przy udzielaniu zamówień publicznych wyłączonych ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych zostaną wprowadzone następujące działania naprawcze.

Pracownicy zostaną pouczeni o konieczności przestrzegania wewnętrznych zarządzeń dotyczących zamówień publicznych bez wyjątku dla każdego typu zamówień. Zaplanowane zostaną szkolenia dla pracowników w wyżej wymienionym zakresie mające na celu poszerzenie szczegółowej wiedzy i umiejętności, celem wyeliminowania nieprawidłowości w przyszłości.

Ponadto w ramach wzmocnienia nadzoru nad prawidłową realizacją przepisów dotyczących zamówień publicznych zostanie rozważona zmiana wewnętrznych zarządzeń w sprawie realizacji w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zamówień publicznych, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130.000,00 zł oraz w sprawie realizacji zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130.000,00 zł oraz wyłączonych ze stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie doszczegółowienia wymogów dotyczących udokumentowania szacunków zamówienia.

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Oceny wykonania budżetu w części 72 – KRUS dokonano stosując kryteria⁷⁷ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 roku⁷⁸.

Dochody (D) ⁷⁹ :	134,6 tys. zł
Wydatki (W):	18 931 797,6 tys. zł
Łączna kwota (G = W):	18 931 797,6 tys. zł
Waga wydatków w łącznej kwocie:	$(Ww = W : G) = 1$
Nieprawidłowości w wydatkach:	0 zł
Ocena cząstkowa wydatków (Ow):	pozytywna (5)
Łączna ocena wydatków (ŁO) ⁸⁰ :	$5 \times 1 = 5$
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

⁷⁷ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁷⁸ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

⁷⁹ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody lub windykacja należności (analiza porównawcza) nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

⁸⁰ $\text{ŁO} = \text{Od} \times \text{Wd} + \text{Ow} \times \text{Ww}$

8.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO

Oceny wykonania planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego dokonano stosując kryteria⁸¹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 roku⁸².

Przychody (P):	21 406 660,5 tys. zł
Koszty (K):	21 307 022,5 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K):	42 713 683,0 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie:	(Wp = P : G) 0,5012
Nieprawidłowości w przychodach:	0 zł
Waga kosztów w łącznej kwocie:	(Wk = K : G) 0,4988
Nieprawidłowości w kosztach:	0 zł
Ocena cząstkowa przychodów (Op):	pozytywna (5)
Ocena cząstkowa kosztów (Ok):	pozytywna (5)
Łączna ocena przychodów i kosztów (ŁO) ⁸³ :	$5 \times 0,5012 + 5 \times 0,4988 = 2,5060 + 2,4940 = 5$
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

⁸¹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁸² Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

⁸³ $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$

8.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ FUNDUSZU ADMINISTRACYJNEGO

Oceny wykonania planu finansowego Funduszu Administracyjnego dokonano stosując kryteria⁸⁴ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 roku⁸⁵.

Przychody (P):	867 404 tys. zł
Koszty (K):	872 390,5 tys. zł
Łączna kwota (G = P + K):	1 739 794,5 tys. zł
Waga przychodów w łącznej kwocie:	(Wp = P : G) 0,4986
Nieprawidłowości w przychodach:	0 zł
Waga kosztów w łącznej kwocie:	(Wk = K : G) 0,5014
Nieprawidłowości w kosztach:	0 zł
Ocena cząstkowa przychodów (Op):	pozytywna (5)
Ocena cząstkowa kosztów (Ok):	pozytywna (5)
Łączna ocena przychodów i kosztów ŁO ⁸⁶ :	$5 \times 0,4986 + 5 \times 0,5014 = 2,4930 + 2,5070 = 5$
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	pozytywna

⁸⁴ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁸⁵ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

⁸⁶ $\text{ŁO} = \text{Op} \times \text{Wp} + \text{Ok} \times \text{Wk}$

8.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem* część 72 – KRUS, w tym:		208,5	19,0	134,6	64,6	708,4
1.	Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	206,0	19,0	134,1	65,1	705,8
1.1.	Rozdział 75313 – Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	206,0	19,0	134,1	65,1	705,8
1.1.1.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	1,0	0,0	4,4	440,0	-
1.1.2.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	205,0	19,0	129,7	63,3	682,6
2.	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2,5	0,0	0,5	20,0	-
2.1.	Rozdział 85395 – Pozostała działalność	2,5	0,0	0,5	20,0	-
2.1.1.	§ 0920 Wpływy z pozostałych odsetek	0,7	0,0	0,1	14,3	-
2.1.2.	§ 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	1,8	0,0	0,4	22,2	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022.

8.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 72 – KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł				%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem* część 72 – KRUS, w tym:		18 666 650,8	19 150 091,0	18 937 891,7	18 931 797,6	101,4	98,9	100,0
1.	Dział 752 - Obrona narodowa	15,0	15,0	15,0	15,0	100,0	100,0	100,0
1.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne	15,0	15,0	15,0	15,0	100,0	100,0	100,0
1.1.1.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	15,0	15,0	15,0	15,0	100,0	100,0	100,0
2.	Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	18 657 565,9	19 141 751,0	18 929 751,0	18 923 707,4	101,4	98,9	100,0
2.1.	Rozdział 75305 Fundusz Emerytalno-Rentowy	18 367 033,4	18 859 493,0	18 659 493,0	18 658 331,7	101,6	98,9	100,0
2.1.1.	§ 2430 Dotacja z budżetu państwa dla państwowego funduszu celowego	18 367 033,4	18 859 493,0	18 659 493,0	18 658 331,7	101,6	98,9	100,0
2.2.	Rozdział 75306 Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	13 334,0	14 994,0	14 994,0	14 994,0	112,4	100,0	100,0
2.2.1.	§ 2430 Dotacja z budżetu państwa dla państwowego funduszu celowego	13 334,0	14 994,0	14 994,0	14 994,0	112,4	100,0	100,0
2.3.	Rozdział 75313 Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	277 198,5	267 264,0	255 264,0	250 381,7	90,3	93,7	98,1

2.3.1.	§ 2860 Dotacja z budżetu państwa stanowiąca zwrot kosztów obsługi świadczeń zleconych do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz dotacja dla Funduszu Kościelnego	7 317,0	6 519,0	6 519,0	6 219,0	85,0	95,4	95,4
2.3.2.	§ 3110 Świadczenia społeczne	269 881,5	260 745,0	248 745,0	244 162,7	90,5	93,6	98,2
3.	Dział 851 - Ochrona zdrowia	9 065,7	8 319,0	8 119,0	8 070,9	89,0	97,0	99,4
3.1.	Rozdział 85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	9 065,7	8 319,0	8 119,0	8 070,9	89,0	97,0	99,4
3.1.1.	§ 4130 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	9 065,7	8 319,0	8 119,0	8 070,9	89,0	97,0	99,4
4.	Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4,2	6,0	6,7	4,3	102,4	71,7	64,2
4.1.	Rozdział 85335 Refundacja ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC	2,7	6,0	6,0	3,6	133,3	60,0	60,0
4.1.1.	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	2,7	6,0	6,0	3,6	133,3	60,0	60,0
4.2.	Rozdział 85395 Pozostała działalność	1,5	0,0	0,7	0,7	46,7	-	100,0
4.2.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne (jednorazowe dodatki pieniężne)	1,5	0,0	0,7	0,7	46,7	-	100,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022.

8.6. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł				%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Część A – Zadania wynikające z ustawy tworzącej państwowy fundusz celowy									
I	Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	17 435 951,6	17 853 256,0	17 852 256,0	17 661 555,8	102,4	101,3	98,9	98,9
1.	Emerytury rolnicze	12 864 623,2	13 045 567,0	13 045 567,0	13 023 568,5	101,4	101,2	99,8	99,8
2.	Renty rolnicze	3 430 293,6	3 566 451,0	3 566 451,0	3 506 436,7	104,0	102,2	98,3	98,3
3.	Zasiłki macierzyńskie	151 359,7	180 255,0	180 255,0	133 648,9	119,1	88,3	74,1	74,1
4.	Zasiłki pogrzebowe	237 334,9	260 000,0	259 000,0	206 739,8	109,5	87,1	79,5	79,8
5.	Pozostałe świadczenia	752 340,2	800 983,0	800 983,0	791 161,9	106,5	105,2	98,8	98,8
Część B – Plan finansowy w układzie memoriałowym									
I	Stan funduszu na początek roku, w tym:	29 375,9	62 890,0	62 890,0	108 234,2	214,1	368,4	172,1	172,1
1.	Środki pieniężne	285 704,8	294 512,0	294 512,0	365 540,8	103,1	127,9	124,1	124,1
2.	Należności	139 081,8	165 316,0	165 316,0	137 913,6	118,9	99,2	83,4	83,4
3.	Zobowiązania, z tego:	395 410,7	396 938,0	396 938,0	395 220,2	100,4	100,0	99,6	99,6
3.1.	niewymagalne	395 410,7	396 938,0	396 938,0	395 220,2	100,4	100,0	99,6	99,6
II	Przychody:								
	- bez refundacji kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów	20 053 779,2	20 454 554,0	20 527 725,0	20 301 633,6	102,0	101,2	99,3	98,9
	- z refundacją kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i innych transferów	21 270 748,9	21 594 098,0	21 667 269,0	21 406 660,5	101,5	100,6	99,1	98,8
1.	Dotacja z budżetu państwa	18 367 033,4	18 859 493,0	18 859 493,0	18 658 331,7	102,7	101,6	98,9	98,9
2.	Składki (przypis)	1 418 500,5	1 482 454,0	1 482 454,0	1 455 189,0	104,5	102,6	98,2	98,2
3.	Pozostałe przychody (przypis)	59 450,6	40 505,0	40 505,0	74 737,9	68,1	125,7	184,5	184,5
4.	Refundacja kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych i inne transfery	1 216 969,7	1 139 544,0	1 139 544,0	1 105 026,9	93,6	90,8	97,0	97,0
5.	Przelewy redystrybucyjne, z tego:	60 543,9	72 102,0	72 102,0	53 459,6	119,1	88,3	74,1	74,1
5.1.	Odpis z funduszu składowego	60 543,9	72 102,0	72 102,0	53 459,6	119,1	88,3	74,1	74,1
6.	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	148 250,8	0,0	73 171,0	59 915,4	0,0	40,4	0,0	81,9

III	Koszty realizacji zadań								
	- bez świadczeń zbiegowych i innych transferów	19 974 920,9	20 331 902,0	20 405 073,0	20 201 995,6	101,8	101,1	99,4	99,0
	- ze świadczeniami zbiegowymi i innymi transferami	21 191 890,6	21 471 446,0	21 667 269,0	21 307 022,5	101,3	100,5	99,2	98,3
1.	Transfery na rzecz ludności	18 652 943,4	18 992 800,0	18 991 800,0	18 766 610,5	101,8	100,6	98,8	98,8
1.1.	- emerytury i renty rolnicze	16 294 916,8	16 612 018,0	16 612 018,0	16 530 005,2	101,9	101,4	99,5	99,5
1.2.	- zasiłki pogrzebowe	237 335,0	260 000,0	259 000,0	206 739,8	109,5	87,1	79,5	79,8
1.3.	- zasiłki macierzyńskie	151 359,7	180 255,0	180 255,0	133 648,9	119,1	88,3	74,1	74,1
1.4.	- pozostałe świadczenia	752 340,2	800 983,0	800 983,0	791 161,9	106,5	105,2	98,8	98,8
1.5.	- świadczenia zbiegowe i inne transfery	1 216 969,7	1 139 544,0	1 139 544,0	1 105 026,9	93,6	90,8	97,0	97,0
1.6.	- odsetki	22,0	0,0	0,0	27,8	0,0	126,4	0,0	0,0
2.	Pozostałe, w tym:	625 845,0	712 136,0	712 136,0	712 136,0	113,8	113,8	100,0	100,0
2.1.	- odpis na fundusz administracyjny	625 845,0	712 136,0	712 136,0	712 136,0	113,8	113,8	100,0	100,0
3.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne finansowane z dotacji budżetu	1 762 400,4	1 765 010,0	1 766 010,0	1 764 848,7	100,1	100,1	100,0	99,9
4.	Inne koszty	1 970,0	1 500,0	1 500,0	3 078,1	76,1	156,2	205,2	205,2
5.	Koszty przeciwdziałania COVID-19	148 731,8	0,0	73 171,0	60 349,2	0,0	40,6	0,0	82,5
IV	Stan funduszu na koniec roku (I+II-III, w tym:)	108 234,2	185 542,0	185 542,0	207 872,3	171,4	192,1	112,0	112,0
1.	Środki pieniężne	365 540,8	402 448,0	402 448,0	389 586,6	110,1	106,6	96,8	96,8
2.	Należności	137 913,6	190 480,0	190 480,0	137 187,9	138,1	99,5	72,0	72,0
3.	Zobowiązania, z tego:	395 220,2	407 386,0	407 386,0	318 902,2	103,1	80,7	78,3	78,3
3.1.	- niewymagalne	395 220,2	407 386,0	407 386,0	318 902,2	103,1	80,7	78,3	78,3
Część E – Dane uzupełniające									
1.	Ściągalność składek w %	101,9	99,0	99,0	102,3	97,2	100,4	103,3	103,3
2.	Przeciętna emerytura (finansowana z FER) łącznie bez dodatków w zł	1 207,4	1 291,0	1 291,0	1 277,7	106,9	105,8	99,0	99,0
3.	Przeciętna emerytura (finansowana z FER) łącznie z dodatkami w zł	1 324,8	1 394,0	1 394,0	1 403,7	105,2	106,0	100,7	100,7
4.	Przeciętna renta (finansowana z FER) łącznie bez dodatków w zł	1 211,5	1 284,0	1 284,0	1 268,8	106,0	104,7	98,8	98,8

5.	Przeciętna renta (finansowana z FER) łącznie z dodatkami w zł	1 267,2	1 342,0	1 342,0	1 331,4	105,9	105,1	99,2	99,2
6.	Liczba emerytur w tys. szt.	809,0	780,0	780,0	773,0	96,4	95,6	99,1	99,1
7.	Liczba rent w tys. szt.	226,0	221,0	221,0	219,0	97,8	96,9	99,1	99,1

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-40 z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022.

8.7. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU ADMINISTRACYJNEGO

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej ¹⁾	Plan po zmianach	Wykonanie				
			tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Część A – Zadania wynikające z ustawy tworzącej państwowy fundusz celowy									
1.	Koszty własne	728 912	830 078	847 174	824 706	113,9	113,1	99,4	97,3
Część B – Plan finansowy w układzie memoriałowym									
I	Stan funduszu na początek roku, z tego:	50 765	41 134	41 134	57 173	81,0	112,6	139,0	139,0
1.	Środki pieniężne	138 269	128 715	128 715	147 102	93,1	106,4	114,3	114,3
2.	Należności	7 434	7 434	7 434	3 598	100,0	48,4	48,4	48,4
3.	Zobowiązania z tego:	67 483	66 715	66 715	68 041	98,9	100,8	102,0	102,0
3.1.	pozostałe	67 483	66 715	66 715	68 041	98,9	100,8	102,0	102,0
3.1.1.	w tym wymagalne	0	0	0	0	-	-	-	-
4.	pozostałe środki obrotowe	634	598	598	1 222	94,3	192,7	204,3	204,3
II	Przychody	772 985	840 049	868 084	867 404	108,7	112,2	103,3	99,9
1.	Przelewy redystrybucyjne, z tego:	682 632	760 702	779 955	779 955	111,4	114,3	102,5	100,0
1.1.	Odpis z funduszu emerytalno-rentowego	625 845	712 136	712 136	712 136	113,8	113,8	100,0	100,0
1.2.	Odpis z funduszu składowego	56 787	48 566	67 819	67 819	85,5	119,4	139,6	100,0
2.	Pozostałe przychody, w tym:	90 353	79 347	88 129	87 449	87,8	96,8	110,2	99,2
2.1.	z tytułu refundacji i zwrotów:	84 170	74 467	82 119	78 887	88,5	93,7	105,9	96,1
2.1.1.	refundacja kosztów obsługi:	80 685	70 640	78 292	75 411	87,6	93,5	106,8	96,3
2.1.1.1.	świadczeń zleconych do wypłaty	45 685	37 299	44 951	42 863	81,6	93,8	114,9	95,4
2.1.1.2.	rent socjalnych	4 575	4 852	4 852	4 922	106,1	107,6	101,4	101,4
2.1.1.3.	refundacja przez ZUS kosztów obsługi tzw. świadczeń zbiegowych	30 425	28 489	28 489	27 626	93,6	90,8	97,0	97,0
2.1.2.	z tytułu zwrotu kosztów poboru i ewidencjonowani a składek na ubezpieczenia zdrowotne	3 485	3 827	3 827	3 476	109,8	99,7	90,8	90,8
2.2.	odsetki	214	61	1 191	4 130	28,5	1 929,9	6 770,5	346,8
2.3.	inne	5 969	4 819	4 819	4 432	80,7	74,3	92,0	92,0
III	Koszty realizacji zadań	766 578	866 168	894 203	872 390	113,0	113,8	100,7	97,6
1.	Koszty własne	728 912	830 078	847 174	824 706	113,9	113,1	99,4	97,3

1.1.	wynagrodzenia, z tego:	389 059	441 044	453 665	452 191	113,4	116,2	102,5	99,7
1.1.1.	osobowe	366 629	415 700	432 682	431 449	113,4	117,7	103,8	99,7
1.1.2.	bezosobowe	22 430	25 344	20 983	20 742	113,0	92,5	81,8	98,9
1.2.	składki na ubezpieczenia społeczne	61 166	68 384	73 271	71 945	111,8	117,6	105,2	98,2
1.3.	składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	6 543	8 979	8 679	7 660	137,2	117,1	85,3	88,3
1.4.	zakup usług	204 382	231 428	219 407	208 211	113,2	101,9	90,0	94,9
1.5.	pozostałe, z tego:	67 762	80 243	92 152	84 699	118,4	125,0	105,6	91,9
1.5.1.	amortyzacja (umorzenia)	21 965	28 800	28 800	28 305	131,1	128,9	98,3	98,3
1.5.2.	inne	45 797	51 443	63 352	56 394	112,3	123,1	109,6	89,0
2.	Przelewy redystrybucyjne, z tego na:	37 612	36 090	47 029	46 791	96,0	124,4	129,7	99,5
2.1.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	18 683	19 901	19 901	19 663	106,5	105,2	98,8	98,8
2.2.	Fundusz Motywacyjny	18 929	16 189	27 128	27 128	85,5	143,3	167,6	100,0
3.	Inne koszty	54	0	0	893	0,0	1 653,7	-	-
IV	Stan funduszu na koniec roku, z tego:	57 173	15 015	15 015	52 187	26,3	91,3	347,6	347,6
1.	Środki pieniężne	147 102	108 713	108 713	163 802	73,9	111,4	150,7	150,7
2.	Należności	3 598	7 434	7 434	3 285	206,6	91,3	44,2	44,2
3.	Zobowiązania, z tego:	68 041	66 925	66 925	84 271	98,4	123,9	125,9	125,9
3.1.	pozostałe	68 041	66 925	66 925	84 271	98,4	123,9	125,9	125,9
3.1.1.	w tym: wymagalne	0	0	0	0	-	-	-	-
4.	pozostałe środki obrotowe	1 222	598	598	2 362	48,9	193,3	395,0	395,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-40 z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022.

8.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

---

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
9. Minister Rodziny i Polityki Społecznej
10. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Komisja Polityki Społecznej i Rodziny Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
13. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
14. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

